

Savinjski vestnik

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI MESTA CELJA, OKRAJEV CELJA-OKOLICE IN ŠOSTANJA

OBIŠČITE

Mladinski festival v Preboldu — mogočno kulturno-prosvetno manifestacija naše mladine

Letos je pripravila mladina celjskega okraja veliko kulturno in politično manifestacijo v dneh od 12. do 14. junija v Preboldu. Festival je mladina posvetila spominu aktivisti SKOJ in komunistki Veri Šlandrovi, ki je dne 15. junija 1943 padla v borbi s fašisti na Dobrovljah. Mladina celjskega okraja je sklenila tudi to, da bo 15. junij tradicionalni okrajni mladinski dan, katerega bo mladina okraja vsako leto praznovala. Na zadnjem plenumu so sklenili, da naj se občina Prebold preimenuje v Šlandrovo ter predlagali izvršnemu svetu, da dobi Vera Šlandrova naslov narodnega heroja.

Za izvedbo festivala je postaviljenih 6 pripravljajnih odborov. Med temi je najbolj delaven tehnični pripravljajni odbor iz vrst starejših pod vodstvom predsednika odbora tov. Toma Potočnika ter poštvovalnega tehničnega vodje tovariša Sučeka iz Prebolda.

Tudi kolektivni, zadruga in sindikalne podružnice so prispevale na pomoč naši mladini s prispevki ter tako omogočile, da bo mladina na tem festivalu lahko prvič v celjskem okraju izvršila to veliko in težko nalogo ter se javnosti predstavila na vseh kulturnih in telesno-vzgojnih področjih svojega delovanja. Ob tej priliki bo mladina celjskega okraja razvila svoj prvi mladinski prapor v okraju, kateremu kumujeta tovariša Mica Šlandrova in tovariš Vinko Šumrada.

Festival se bo pričel v petek popoldne ob 17. uri z odhodom mladinske partizanske patrolne iz Dobrovelj, od mesta, kjer sta leta 1943 padla Vera Šlandrova in Dušan Kraigher. Patrola se bo pomikala še isti dan po Dobrovljah ter bo obiskala tamkajšnje prebivalstvo. V soboto pa bo patrola obiskala predele Jeronim, Vrankso, Ločica in Zabor. Iz Tabora bo krenila v nedeljo zjutraj v Prebold, kamor bo dospela ob času slavnostnega zborovanja.

V soboto popoldne ob 14. uri bo svečana otvoritev festivala. Potem bodo tekmovali za okrajno mladinsko prvenstvo v odbojki, nogometu, plavanju, streljanju, lahki atletiki, v šahu, kmečki mladinci pa se bodo pomerili med seboj v košnji za najboljšega kosca mladince v okraju.

Ob 15.30 bo otvoritev okrajne mladinske razstave v šoli, kjer bo razstavljala svoje izdelke mladina tovarn, šol in z raznih tečajev. Ob 18. uri bo koncert mladinske godbe na pihala pred domom prosvete, nakar bo kulturna akademija z nastopom mladinskih pevskih zborov, folklornih skupin itd. Po akademiji se bo razvila baklada do rojstne hiše Vere Šlandrove, kjer bo komemoracijska svečanost s spominskim govorom tovariša Viktorja Stoparja, polaganje vencev ter izstreljena salva. Da bi mladina podrobneje spoznala borbo slovenskega naroda, bodo ob tabornih ognjih prvoborci narodnoosvobodilne borbe mladini pripovedovali partizanske spomine.

V nedeljo bo organizacija ZB Celjamesta pripravila komemoracijsko svečanost ob grobu Vere Šlandrove in Dušana Kraigherja, od te komemoracije pa bo odšla šafeta iz Celja v Prebold. Ob 8.30 bo mladinska povorka, v kateri bo mladina prikazala udeležbo v kulturnih, fizikalnih in ostalih družbenih organizacijah. Slavnostno zborovanje bo ob 9. uri v Preboldu, kjer bo svečano razvit prapor in razdeljene nagrade ter diplome najboljšim mladinskim organizacijam in posameznikom. Nato bodo sledili nastopi pevskih zborov, folklornih skupin ter gasilcev.

Popoldanski del nastopov se bo pričel ob 14.30, ko bo mladina izvajala fizikalni spored. Nastopili bodo tudi mladinci predvojaške vzgoje ter mladina gasilcev z vajo s sekiricami. Med drugimi bo nastopila tudi vzorna vrsta na orodju. Po zaključku popoldanskega sporeda bo veliko ljudsko rajanje, ki bo združeno z bogatim srečolovom. Za tem sporedom bo mladina celjskega okraja dokazala, da je na pravilni poti svoje vzgoje v vsestransko razgledanega socialističnega državljana ter da bo kos vsem nalogam, ki se bodo pred njo postavile.

Zato vabi mladina slehernega prebivalca, predvsem pa člane ZB, da se njegovega praznika v čim večjem številu udeležijo ter s tem pomagajo in podpro mladino celjskega okraja pri njenem uspešnem delu. Zato v nedeljo vsi v Prebold na festival.

V ŠTORAH SO V TEDNU MATERE IN OTROKA USTANOVILI DRUŠTVO PRIJATELJEV MLADINE

V Tednu matere in otroka je bilo otroškega in materinskega veselja v Štorah zvrhano mero. V ponedeljek je bila svečana otvoritev proslav, potem so se vrstili izletj v Rimske Toplice, za predšolsko mladino pa na Anski vrh nad Štorami. Dve poučni predavanji sta izpolnila dneve, ko je vreme kvarilo druge sporede. Zelo bogata in zanimiva je bila razstava ženskih ročnih del in krojnih tečajev v kovinarski šoli, kjer so v nedeljo lepo in pristrčno zaključili Teden matere in otroka. Članicam AFZ in ostalim, ki so pripomogli do tako zadovoljivega uspeha, gre vse priznanje. V Tednu matere in otroka pa so ustanovili tudi Društvo prijateljev mladine.

Volitve v vaše odbore SZDL so povsod že zaključili

Volitve novih odborov SZDL na področju konjske občine so sedaj že v glavnem zaključene. V veliki meri lahko trdimo, da so podale nekako sliko dela dosežanih odborov, tako po svojih pripravah, podanih poročilih in udeležbi sami. Zelo dobro so se na same volitve pripravili v Konjicah, dalje v Skalch in na Stranich, nekoliko slabše v Brezini in Zečah, medtem ko so jih morali v Tapanju in Špitaliču zaradi slabe udeležbe preložiti.

Na Stranich so že pred volitvami imeli predvolilni sestanek, na katerem je dosežani odbor poročal o delu, pogovorili so se o različnih domačih in zunanjih dogodkih, istočasno pa so predlagali kandidatno listo za novi odbor. Nekaj dni kasneje pa so izvedli volitve ob skoraj 80% udeležbi članstva. Podobno so napravili tudi v Skalch, kar potrjuje dobra udeležba in precej široka razprava o raznih problemih kraja. Potrebno je omeniti, da so v obeh navedenih krajih bili zelo aktivni komunisti, bodisi da so vključeni v vaše ali pa v bližnje tovarniške organizacije. Tudi predlaganje kandidatov je bilo demokratično, bolj kot pri vseh ostalih volitvah. Dosej smo bili več ali manj navajeni priti na sestanek s pripravljeno kandidatno listo ter je bila tu sprejeta le iz formalnosti, saj sprememb

dostikrat ni bilo. Pri teh volitvah pa so člani sami na sestankih pristo izbirali kandidate za nove odbore brez predhodne priprave. Lahko rečemo, da so dobro izbirali, s tajnim glasovanjem pa se je vsak posameznik lahko odločil za tiste, ki so po njegovem mnenju najboljše. Nič čudnega, če je nekaj dosežanih odborov, ki niso bili dovolj delavni, odpadlo, na njihovo mesto pa so bili izvoljeni drugi, ki so se z delom že doslej izkazali. Pri pripravah in volitvah samih v Bežini pa so precej pomagali delavci iz tovarne usnja, ki tam stanujejo.

Slabše je bilo to pot v Špitaliču, kjer je še pred nekaj meseci veljal tamkajšnji odbor za enega najboljših v občini. Dvakrat so morali sestanek zaradi prenizke udeležbe preložiti, saj niso prišli niti vsi stari odborniki, pa tudi nekaj komunistov je manjkalo. Vzrok za to leži največ v nekaterih nesoglasjih, ki vladajo med tamkajšnjimi funkcionarji, vendar pa to ne bi smelo biti razlog za oviranje političnega dela. Podoben primer je bil tudi v Tapanju, kjer so na prvi sestanku prišli recij in piši trije člani. Da je odbor tu zelo malo ali nič pokrenil za boljše udeležbo, menda ni treba posebej poudarjati.

L. V.

Z občinske konference SZDL v Štorah

Odločilne besede zborovalcev

Občinska konferenca SZDL je pokazala, da se je dosežani odbor SZDL v občini Štore zavedal svojih nalog, da pa bo v bodoče treba še krepko prijeti za delo. Delegati vaških odborov in gostje so pazljivo sledili poročilu predsednika občinskega odbora SZDL tov. Svetka, ki je prikazal enotnost in požrtvovalnost delovnih ljudi pri reševanju skupnih problemov. Velike spremembe v našem političnem in upravnem aparatu, v našem gospodarstvu, v delovnih kolektivih in v organih oblasti, so dale viden ip uspehov poln pečat tudi delu organizacije SZDL v občini Štore. Preizkusni kamen organizacije so bile občinske volitve, katerih izid je pokazal moč organizacije. Toda SZDL je pomagala povsod, pa tudi ostalim množičnim organizacijam in občinskemu ljudskemu odboru pri izvajanju gospodarskih, kulturno-prosvetnih in socialno zdravstvenih nalog. Omembe vredno je, da 20 učnih moči na šolah kaže tako malo zanimanja za kulturno-prosvetno delo izven šole, razen nekaj čpštinih izjem. Kričeje primer je pri tem upravitelj osnovne šole v Kmpolah, ki se je zaradi nesoglasja z nekaterimi vaščani kar umaknil v Grobelno, od koder se vozi v Štore in hodi potem v Kmpole, medtem ko je šola na ta način brez pravega nadzorstva vse popoldneve. Poseben primer je upravitelj osnovne šole v Teharju, ki v množičnih organizacijah le razdiralno vpliva. Tak primer je bil, ko je mladina organizirala s pomočjo ostalih organizacij gospodinjstvi tečaj na Teharju, ki pa je vseeno uspel. SZDL bo skrbela, da se tako stanje izboljša ter da se škodljivci onemogočijo. Priznanje gre sindikalni podružnici kovinarjev v železarni, ki kaže lep napredek, vse priznanje zaslužijo marljivo članice sekcije AFZ. Skoraj v vseh vašeh imajo marljivo vaše odbore. Tudi aktivni LMS so s pridnostjo dosegli lepe uspehe. Kar nas še posebno veseli, je dober razvoj »Svobode« v Štorah. Kjer koli je mogla, je SZDL rada pomagala in zadovoljna beleži danes skupne uspehe.

Sekretar občinskega odbora SZDL tov. Zmahar Ivan je nato podal organizacijsko poročilo, iz katerega smo razvideli, kako je delal občinski odbor in deset vaških odborov, od katerih so enega uknili, dva pa združili. Grajal je čuden odnos nekaterih volivcev do odbornikov vaških odborov. Tov. Gajšek, gostilničar v Kmpolah, je nahuill odbornika SZDL, kot da je prav odbornik kriv za vse slabo, kar pride nad močnejše kmete, ki jih kar pveče »odiramo«, drugi gostilničar v Šentjanžu — Gobec — ga je se ozmerjal s postopcem, ko je pobiral pomoč za poplavljenice v Holandiji. Pač čudno pojmovanje cerkvenih ključarjev — oba navedena sta namreč cerkvena ključarja in dobro situirana kmeta, posebno se Gobec, ki pa trdovratno zavira vsako napredno delo; še elektrifikaciji se je uprl pred leti, ko je pa bila gotova, si je prvi napeljal elektriko v hišo. Odbor v Svetini pa je pustil delati le predsednika Videca, medtem ko so ostali stali ob strani.

Po političnem poročilu, ki ga je podal sekretar občinskega komiteja ZKS tov. Sotler, je sledila plodna razprava z zdravimi predlogi in pobudami za bodoče delo.

Tovariš, ki je v imenu občinskega ljudskega odbora pozdravil konferenco,

je prikazal prisotnim izvajanje triletnega gospodarskega načrta v občini in poudaril, da si brez tesnega sodelovanja s SZDL ne moremo zamisliti nobenih uspehov pri tem delu. Prikazal je v številkah, koliko je stalo popravilo mostov, koliko ureditev sejmišča na Teharju, koliko popravilo štirih šol in občinskih hiš. Ker nas pa čakajo še popravila občinskih cest, bo treba, da tudi kmetje v Šentlovcencu, Kmpolah in v Šentjanžu prispevajo z vožnjami in delom pri delih na cestah. Ze popravilo ceste iz Štor v Svetino bo stalo milijone in ga bo treba skrbno organizirati in izvajati. Vemo pa, da bo treba nujno pristopiti k gradnji šolskega poslopja v Štorah, kar bo stalo kakih 50 milijonov dinarjev. Če ne bi delovni kolektiv železarne podprl občinskega odbora z zneskom 2.000.000 din, si takih del sploh ne bi mogli zamisliti. Občinska podjetja in gradilišče »Beton« so pa prispevala visoke vsote za socialno šibke državljanke. Občinsko podjetje »Peskol« je dalo za letovanje siromašnih otrok na morju 12.000 din. SZDL in njeni vaški odbori pa naj krepko prispevajo pri gospodarskih akcijah, kot so zatiranje koloradskega hrošča, škropljenje sadnega drevja in vinogradov, zlasti sedaj po pozehi.

Konferenco je pozdravil predsednik KZ Kmpole in prikazal težave KZ. SZDL naj pripomore, da bodo lepše uspeli gospodarski tečaji, ki jih v zimskih mesecih organizira KZ, kajti tečaj v Kmpolah preteklo zimo ni uspel zaradi preslabega zanimanja kmetov. Program je bil skrbno izbran, predavatelji prav dobri. Tečajji stanejo, zato je treba gledati na dobre uspehe. Opozoril je na delovanje in vpliv reakcije ob novih ukrepih naše oblasti, ko se je objavil zakon o zaščiti gozdov in o odvzemu viška zemljiških površin.

V imenu delovnega kolektiva železarne je pozdravil konferenco tovariš Franc Spolenak in poudaril potrebo po mehanizaciji kmetijstva, da bo več nudi skupnosti. Omenil je delo naših nasprotnikov ob obračunu dohodnine za lansko leto in opozoril, da nas čaka še mnogo dela, preden bomo izkoreninili nazadnjaško miselnost.

Priznanje je žel sekretar OK ZKS tovariš Vinko Šumrada, ki je raztolmačil cilje organov naše oblasti in naših političnih organizacij, opisal položaj v svetu na Zahodu in Vzhodu, naš odnos do Zahoda in Vzhoda, naš odnos do italijanskih izzivanj in do Vatikana ter nakane naših zunanjih in notranjih sovražnikov. Razložil je pomen zakona o kmetijskem zemljiškem skladu splošnega ljudskega premoženja in zakona o zaščiti gozdov, ki bo kmalu sprejet.

Tov. Svetek je naglasil, da je treba popolnoma opustiti kampanjsko delo in se lotiti metode nepretrganega dela v množicah, samo sistematično delo bo imelo uspehe. V imenu IO Ljudske prosvete okraja Celje-okolica je naslednji diskutant pripravil širjenje našega tiska, kar bo olajšalo delo SZDL in vseh množičnih organizacij. Ljudem je treba spraviti v roke dobre knjige.

Oglasila sta se še delegata iz Teharja in Svetine, medtem ko nismo čuli ostalih delegatov, ki bi še osvetlili stanje po drugih vašeh in potrebe po popravilu cest, mostov, elektrifikaciji, napepljavi vodovoda itd.

Novi občinski odbor mora stremeti za tem, da bo vse delo slonelo na zaključ-

OKRAJNI GOSPODARSKI SVET

o važnih gospodarskih vprašanjih

Na zadnji seji Sveta za gospodarstvo pri OLO Celje-okolica so razpravljali o važnih gospodarskih problemih. Priobčujemo nekaj važnih odlokov, ki jih je Svet sprejel.

ODPIRALNI ČAS V TRGOVINAH

Svet pripravlja odlok o spremembi odpiralnega časa v trgovinah, ki ga bo predložil skupščini v odobritev. Ta odlok predvideva, da bodo trgovine odprte od 7. do 12. ure in od 14. do 17. ure. Ob sobotah popoldne pa naj bi bile zaprte, v vsakem večjem kraju pa ena dežurna trgovina.

DODELITEV PODPOR

Na seji so obravnavali več prošenj za dodelitev podpor. Nekatere so zavrnili, ker so neutemeljene ali pa trenutno ni finančnih sredstev, mnoge pa so ugodno rešili. Tako so sprejeli sklep, da se dodeli Cestnemu režijskemu odboru Frankolovo 300.000 din za gradnjo ceste Frankolovo—Lipa. Dodelili so tudi 100.000 din podpore petim posestnikom iz St. Andraža in St. Ilja, ki jim je lani vihar povzročil veliko škodo na poslopih. Ker so siromašni, pa si sami niso mogli pomagati. Elektrifikacijskemu odboru v Prevorju so odobrili 700 tisoč dinarjev kredita za najnujnejša

začetna dela. Občini Rogaška Slatina so dodelili 500.000 din kredita za ureditev ceste Ratna vas—Kostrivnica, ki je v zelo slabem stanju. Za regulacijo Draganje pri Rogatu so dodelili 300 tisoč dinarjev kredita za začetna dela. Tudi zdravilišče Rogaška Slatina bo dobilo okoli 15 milijonov din kredita za nabavo novih naprav in ureditev novih vrelcev. Vendar bo prej finančno-gospodarska komisija dostavila točno utemeljitev gospodarskemu svetu.

TEKSTILNA TOVARNA V ŠEMPETRU V ŠKRIPCIIH

Proučevali so tudi problem Tekstilne tovarne v Šempetru, kjer zaradi nizkega organskega sestava proizvodnja ni rentabilna. Tudi kvaliteta blaga ni na dostojni višini. To je tovarno dovedeno v težave. Člani gospodarskega sveta menijo, da bi bilo najbolje, če to tovarno združijo s tovarno v Preboldu in nekoliko znižajo akumulacijsko stopnjo. Do končnega zaključka pa se niso prišli, ker bodo pred odločitvijo stvar še enkrat temeljito proučili.

O UVEDBI OKRAJNIH TAKS

Na seji se člani Gospodarskega sveta niso strinjali, da taksa na okrajne odloče in potrdila znaša 50 din ter so jo znižali na 30 din. Tako za občasno glasbo so tudi znižali od 1000 din na 500 din, ravno tako takso na tovarne avtomobile od 2000 na 1000 din od tone letno ter takso na biljarde od 6000 na 3000 din. Tudi s takso na luksuzne pse se niso strinjali, češ da je taksa prenizka ter so jo zvišali od 500 na 1000 din. Za lovske pse so določili takso 300 din, za pse čuvaje pa 200 din.

Na seji so sprejeli tudi predlog odloka o veterinarskem skladu, predlog odloka o prostem dajanju v najem poslovnih prostorov ter predlog odloka o gostinskih podjetjih.

O vseh sprejetih odlokih bo razpravljala okrajni ljudski odbor na sejah zborov ter jih bo dokončno potrdil.

Socialistična zveza lahko tudi v gospodarsko šibkih občinah razvije svojo delavnost

Cetrty kongres Socialistične zveze delovnih ljudi Jugoslavije je globoko odjeknil tudi v osnovnih organizacijah Socialistične zveze na vasi. To so pokazale volitve v vaše in občinske odbore, zlasti v Brezi.

Pred kratkim neaktivna Fronta, je sedaj prevzela vso politično dogajanje v svoje roke. Vaški odbori so šli na volitve s povečanim številom članstva. Največ novega članstva je pridobil vaški odbor v Velikih Grahovšah, kjer se je članstvo povečalo od 20 na 50 članov. Tudi ostali vaški odbori so zabeležili porast članstva.

Občinska konferenca je zadnjo nedeljo pokazala pripravljenost članstva za nadaljnje napore pri odpravljanju zaostalosti, ki je prav tu občutna. Od 50 izvoljenih delegatov so se konferenci udeležili skoraj vsi, čeprav so nekateri oddaljeni tudi po dve uri. Konferenca je bila zelo plodna, polna razprav, ki so jih interesirale. Sprejeli so konkretne sklepe. Med temi tudi, da bodo zgradili kulturni dom iz sedaj razpadajoče strojne lope. Tudi za popravilo šole in za nje razširitev so že

začeli zbirati sredstva in material, čeprav še nimajo kreditov in načrtov. Seveda upravičeno upajo, da jim bo tudi okraj priskočil na pomoč. Na razumevanja in pomoč bodo gotovo naleteli tudi pri KZ Laško. Poleg tega hočejo dostojno urediti še pokopališče in mrtvašnico, za kar so sredstva poleg prispevka OLO znatno povišali s prostovoljnimi prispevki. Prav tako bodo skupno z organizacijo ZB postavili spomenik padlim žrtvam NOV.

Vse te naloge niso majhne, vendar jih hočejo izvesti v kratkem času. Socialistična zveza si je med članstvom in prebivalci pridobila zaupanje. Imajo tudi izkušnje, saj elektrifikacija ni prišla z ravne točke, dokler je bil predsednik elektrifikacijskega odbora župnik. Sedaj pa, ko je to vodstvo prevzela Socialistična zveza, je elektrifikacija že v zaključnih delih.

Novovoljeni odbor se je takoj po konferenci sestal in storil prve korake, da bodo zadane naloge res v popolnosti izvršene in da jih bodo začeli takoj izvajati. H.

Knjižni program Prešernove družbe za leto 1954

Vsi člani Prešernove družbe bodo prejeli najkasneje do 1. decembra letos naslednjih 5 knjig:

1. KOLEDAR ZA LETO 1954.
  2. Ciril Kosmač: POMLADNI DAN — povest.
  3. Ivan Ribič: STOPINJE V SNEGU in ZGODBA O ZAKLADU — povesti.
  4. Ivo Zorman: IZ OBROČA — mladinska povest.
  5. SKRIVNOSTI ATOMA — poljudnoznanstveno delo.
- Koledar bo obsegal okoli 160 strani velikega formata. Tiskan bo na boljšem papirju. Koledarski del bo dvobarven in pripravljala opremo zanj Slavko Pengov. Poleg tega bo imel 16 strani ilustracij v bakrotisku ter vrsto krajših literarnih, poljudnoznanstvenih in drugih prispevkov. Tako bo predstavljal pravo revijo, po kateri bo vsakdo rad segal.
- Povest Cirila Kosmača »POMLADNI DAN« je že doseglja popolu uspeh in bo zadovoljila tako preprostega kakor tudi zahtevnejšega čitatelja. Avtor pa je delo predelal in razširil. Knjiga bo obsegala okoli 180 strani navadnega knjižnega formata.
- Povest Ivana Ribiča »STOPINJE V SNEGU« je ena naših najbolj originalnih povesti o dobi, ko je šlo slovenskemu ljudstvu za biti ali ne biti. Poleg te povesti bo v knjigi prvič objavljena tudi povest »ZGODBA O ZAKLADU«. Knjiga bo obsegala okoli 200 strani normalnega obsega.
- Mladinska povest Iva Zorman »IZ OBROČA« je zelo napeta zgodba o tem, kako so naši otroci posegli v narodnoosvobodilno borbo. Mladina bo z navdušenjem segla po njej, s prav takim zanimanjem pa jo bodo brali tudi starejši ljudje.

V knjigi »SKRIVNOSTI ATOMA« bodo pri nas prvič objavljeni na poljuden način vsi izsledki, ki so v zvezi z atomsko energijo, od atomske bombe do izkoriščanja atomske energije v dobrobit človeštva.

Poverjeniki Prešernove družbe in vse knjižarne bodo sprejemale člane predvidoma še do 1. avgusta 1953. Članarino 240 din lahko člani plačujejo tudi v obrokih in mora biti plačana najkasneje do 1. XI. 1953.

PREŠERNOVA DRUŽBA.

Pogled na svetu

Nesrečne korejske vojne smo se že kar nekajkrat navadili, tako da se nam ob tretji obletnici zdi še vedno nekak neuresničljivi sen premirje, kamoli mir. In vendar — tako poročajo agencije vsega sveta: Samo Sing Man Rhee je proti, sicer pa je mir pred vrati. Kako bo, je težko prerokovati. Lažje je reči, kako je in kako je bilo. Korejska vojna je bila miniatura vojna med obema imperializmom, za to je tako težko priti do odločitve, do miru. Biti mora kompromis in načetu in v podrobnostih, sicer ne bo prišel na svet. Ne sme biti niti pax sovietica niti pax americana. Korejska vojna ni epizoda, zato je delo za mir na Koreji nekaj izredno pomembnega. Politiki in vojniki, ki ga pripravljajo, bi morali imeti poleg čuta za korist svojega bloka tudi smisel za ljudi svoje dobe, za smer družabnega razvoja, za človečanske ideale, ki nam jih narekuje pamet. Res, vprašanje je, če bo zmogla ta. Sodeč po izjavi južnokorejskega reaktorja in diktatorja, da se bodo južnokorejske sile borile po premirju še naprej, če ZDA z Južno Korejo ne bodo podpisale sporazuma o medsebojni obrambi, z drugo besedo, če ZDA ne bodo porok za večni obstanek Sing Man Rheejevega pašaluka, bo na Koreji še vedno odločalo besno razredno sovraštvo brez sence humanosti in politične perspektive, ki jo narekuje sodobnost. ZDA trenutno ne gre v račun tako ekskluzivno stališče, ker vsaj za javnost razglajajo, da gre njihovo obrambna črta mimo Koreje od Aleutov do Filipinov, tako da zajame Japonsko in Okinavo, zraven pa trepljajo Sing Man Rheeja po rami, češ, vsega vselej vendar ni treba imeti na jeziku. Da Koreje kljub delu za premirje ne mislijo črtati iz svojih postavk, se vidi iz tega, kaj bi si radi nakovali iz mednarodnega priznanja Pekinga v OZN; ne samo Združeno Korejo z demokratičnimi volitvami, ampak tudi samostojno državo Formozo, kjer naj bi njihovo železo ostalo vroče in ustanovitev sovravnosti v Indokini. Izslišeno in prisiljeno premirje v Koreji bo torej še delalo sive lase vsem, ki jim je naročeno, da ga izdelajo.

Ce se majhno sme primerjati z velikim, je nekaj podobnega tudi s sestavo nove francoske vlade. Če bi tistih 600 poslancev, ki baje predstavljajo voljo francoskega naroda, zavestno vsak hip področjalo svoje strankarske in morda osebne koristi ugledu in koristi francoskega naroda, potem ne bi dovolili, da bi se v teh francoskih vladnih krizah tako kruto kazale vse napake in slabosti francoske države in njenega imperija. »Levi« center, ki ga je hotel spraviti na vlado Mendès-France, je v parlamentu propadel, pač po volji »desnega« centra in na vrsto je prišel spet Bidault, predstavnik katoliško orientirane Francije, ki mu gotovo, če bo vlado le sestavil, ni usojeno dolgo držati za vladno krmilo. Toda čas hiti — bermudska konferenca je pred vrati, Evropa stoji pred važnimi odločitvami in zori, tako kaže, v neko novo diferenciacijo, ki se zdaleč ne bo taka, kakršno si želi Amerika. Franciji n. pr. ne gre prav nič do srca Združena Nemčija, njena politična konstanta je oslABLJENA Nemčija, vse drugo je zanjo sekundarne važnosti, pa naj bo to prav Adenauerju ali Dullesu ali pa ne. Evropa visi na močni avtoritativni OZN, saj je to kontinent malih narodov, ki kljub svoji majhnosti v zboru narodov sveta mnogo pomenijo. Evropi ne gre v račun, če Taft spodsekava ta mednarodni forum in govori za vojaško-obrambni pakt (napadalec noče biti nobeden!) z Anglijo in Francijo na Daljnem vzhodu, ker bi to pomenilo odreči se bistvenim principom politike starega sveta. Pravijo, da se je Dulles marsikaj naučil, ko je prišel v bližino arabskega nacionalizma. Da se le ni v Prednji Aziji spomnil tistega, kar mu je v Evropi ušlo iz spomina! Ali pa se mu zdi, da je treba upoštevati samo mlade nacionalizme, oziroma tiste, ki mu grejo v račun? Ugledu Amerike tako ravnanje gotovo ne koristi. Razumna in trajna je samo svetovna, to je človečanska politika, ki jo zastopajo mali narodi in narodi brez imperialističnih apetitov. Taka je na priliko naša politika, ki se trenutno kaže v našem odnosu do Avstrije, to je v politiki sporazuma, strpnosti in sodelovanja. Vzajemnost narodov ne more in ne sme biti samo vprašanje politične in vojaške moči, ampak tudi človeškega duha, njegovih plemenitih nagibov, mirnih in razumnih sredstev. Vzrokov za sovraštvo je lahko prav toliko kakor za mirno sodelovanje. Če pa zmaga pamet, vzroki za sovraštvo skopne kot junijski sneg po doleh. Stoj, srce! Ne slikaj fata morgane! Poglejmo raje, kako se obnašajo do nas italijanski sosede, kako so kompenzirali sporazum v Đerdapu Romuni in pogledimo, kako se imenitno sedi na bajonetih v nekaj bratski Češkoslovaški, pa bomo videli, da problemov za fanatične humaniste še dolgo ne bo zmanjkalo.

V vsako hišo knjige Prešernove družbe!

Ali ima vaša sindikalna podružnica poverjenika Prešernove družbe?

Enotnost, ki je lahko škodljiva ali kako je kolektiv Tovarne nogavic na Polzeli sprejel vsebino revizijskega zapisnika

Ne dolgo za tem, ko je v tovarni nogavic na Polzeli opravila revizija svoje delo in takoj po (v zadnji številki našega lista) opisanem dogodku, ko so iz tovarniške matične knjige (kot umrlega) izbrisali tovariša Selana, je v tovarni bil množični sindikalni sestanek. Tokrat je bila udeležba res polnoštevilna, saj so bili odsotni le redki opravičenci. V dvorani je bilo nad 400 delavcev in delavk, članov sindikata, vsi z lastnimi mislimi, vendar pa vsaj na videz mnogi brez lastne volje, brez lastnega »jaza«.

Dnevni red je bil zajet samo v eni točki »Čitanje zapisnika revizijske komisije«.

Vse je utihnilo, ko je bralec zapisnika prelistaval 16 strani dolgo poročilo. Že na drugi strani, ko so bile prebrane ugotovitve o razprodaji pohištva, je nekemu in za njim še nekemu postalo tako nerodno, da sta prekinjala bralčevu izlaganje: »pusti to, pokapaj to«. Pri nadaljnji točki, ki je govorila o prodaji nekkih barv podjetju v Zagreb ni bilo pripomb, ker so prizadeti raje molčali s prepričanjem, da je boljše, da se o taki stvari, ki se drugih ne tiče, tudi ne govori. Ravno tako so vsi, verjetno zaradi hišnega miru šli brez vsakih pripomb mimo nagrad, mimo posebne točke, ki govori o kreditiranju direktorja. Šele pri številnih imenih posameznikov, ki so bila prečitana v zvezi s prodajo raznega gradbenega in drugega kritičnega materiala po nižji ekonomski ceni, je nastalo neko pridušeno mrmranje, ki se je pri naslednji točki, ki opisuje okoriščanje referenta za kapitalno gradnjo pri nabavah gradbenega materiala, stopnjevalo z medkljici nekaterih dobrih poznavalcev obstoječe situacije.

Z iznesenimi zaključki je bilo dolgo poročilo, polno važnih (toda le delnih) ugotovitev, končano. V dvorani je nastala dvomljiva tišina.

Pred delovni kolektiv so bile torej odkrito iznešene zelo resne stvari, pravzaprav važni dogodki iz tovarniške zgodovine ali še boljše, iznešene so bile mnoge zakulisne zadeve, ki jih je v celoti poznal le malokdo. Morda se delovni kolektiv, odnosno posamezniki kot člani najvišjega foruma v podjetju, niso znašli takoj. Morda so obstojali taki medsebojni odnosi, da ni nihče načel prave diskusije, take, kakršna bi že pred meseci spravila tovarno v normalen tir.

O, pač. Oglasil se je k besedi nekdo, ki je gotovo zelo hitro pozabil svoje lastne doživljanje v tovarni in v obrambo, menda niti sam ni vedel koga (sebe ali drugega), tu pred vsemi povedal nekako takole: »V poročilu smo slišali, da ima naš direktor nekaj dolga v tovarni. Kaj je to, on je vendar direktor, on denar potrebuje, ko hodi okrog in kaj je za njega 1000 dinarjev.« Morda pa se je le nekemu zazdelo, da ima možakar prav in da se je revizija pri iznašanju takih ugotovitev zaletela. Morda so slišali ali preslišali, diskutant pa gotovo ne, da je direktor podjetja v lanskem letu poleg svoje redne mesečne plače sprejel 25.507 dinarjev premije od Glavne direkcije, da je bil udeležen na delitvi prvega polletnega presežka plačnega fonda z res majhno vsoto 42.977 dinarjev in na drugi delitvi z 23.250 din in je poleg vsega tega dolgoval podjetju v času revizije znesek od 53.560 din. Morda je diskutant ob tej vsoti prišel do zaključka, da mora direktor imeti denar in da za njega 1000 din ni nič, ač je mislil nekaj drugega, česar pa ni povedal.

Ko je bilo torej to vprašanje s tako obrazložitvijo likvidirano, se je oglasil nekdo, ki je bil užaljen namesto obdolženega šefa kapitalne izgradnje. Hudoval se je nad tem, da revizijsko poročilo omenja tega človeka v posebni točki, ko pa vendar ni storil nič hudega, temveč je svojo dolžnost opravljal v redu in če njega ne bi bilo, bi bilo še

VELIKE POPLAVE V DOLINI SOTLE

V ponedeljek zvečer je bil v dolini Sotle in bližnji okolici zelo močan naliv, ki je povzročil velike poplave. Voda je v nekaj urah napolnila vso dolino Sotle, Mestinjščiće in drugih manjših dolinic. Vse ceste so bile nešteto krat preplavljene, nižje od Podčetrčka pa celo onemogočen ves promet tudi še naslednji dan. Razrita je bila tudi železniška proga pri Mestinjju in Ratajski vasi. V okolici Podčetrčka je padlo 78 mm padavin.

Škoda je zelo velika, posebno na travnikih, kjer je bil uničen bogat pridelek sena tik pred košnjo. Nekateri kmetje so ostali čez noč brez zelene krme in je nujno, da jim sosedej pri-skočijo na pomoč. Veliko škode je tudi na poljih v dolinah, ki so ali razrita, ali pa je pridelek povojljan, oziroma uničen. Voda je vdrila tudi v nekatere hiše, vendar tam ni bilo večjih nezdod.

Največ škode je v krajih občine Pristava, okrog Podčetrčka, Olimja, Imenega, Prelaskega itd. V vseh občinah so sestavljene komisije za ocenitev škode, poleg tega pa bodo občinski ljudski odbori nudili prvo pomoč najbolj prizadetim. Pomoč bodo morali nuditi tudi okrajni forumi. J.

slabše. Se so se oglašali nekateri in se jezili, da je sedaj po tolikih letih prišel nekdo na tako misel in dreza po njihovi preteklosti, ki so jo že zdavnaj pozabili. Oni so pač v tistih hudih časih, ko smo se borili za vsako malenkost, zlasti za gradbeni in drug kritičen material, storili državi uslugo s tem, da so material koristno uporabili, sicer bi se bil uničil in bi s tem nastala veliko večja škoda. Višji forumi so na to prodajo itak dovolili (na drugi strani pa se je vodstvo borilo celo za eno samo kuverto, ki jo ni smel nabaviti brez vednosti višjih). Iz zadnjih vrst je med sestankom prišla prav v ospredje neka tovarišica in iz tega položaja stopila v obrambo materiala s pojasnilom, da je bila ona (ne pa nek njen sorodnik — krajevni zdravnik — kakor bi to hoteli dokazati »hudobni jeziki«) ravno tako upravičena do materiala, ki ga je prejela za znesek od 51.330 din (dejanjska vrednost je pa znašala nad 400.000 dinarjev), kakor drugi. Da bi bilo krivično, je pojasnjevala, če bi morala plačati razliko od 398.309 dinarjev.

Tudi na Tekstilno tovarno Prebold so se močno hudovali. Nekateri zato, ker jim je tudi odnesla polno gradbenega materiala in ga niso razdelili, temveč so si sezidali novo upravno poslopje, dočim so oni na Polzeli ostali brez vsega.

Govorili so še o nekaterih stvareh (ki bodo morda še v bodoče napisane), vendar pa je izgledalo, da poročilo ni naredilo nekkih večjih pretresov.

Sestanek se pa vendar ni smel kar tako končati. Vsej zadevi je bilo treba dati neko obeležje, nek pečat, ki naj bi ostal v spominu. Kolektiv mora izraziti javno mnenje o razmerah, ki vladajo v podjetju. Vstala je neka tovarišica (ki je menda pozabila, da ji morda včasih norme niso bile po volji) in postavila tole važno vprašanje: »No, ker nekateri trdijo, da pri nas v tovarni ni svobode in ne sme vsak povedati, kar bi rad povedal, naj sedaj svobodno pove, če je to res, da je pri nas tako. No, naj kar pove.« Nastal je kratek molk, katerega je izkoristil šef podjetja, se

Recimo še besedo o »Savinjskem vestniku«

Iz poziva uredništva naročnikom v predzadnji številki lista smo izvedeli, da doplača uredništvo lista pri vsaki številki 6 dinarjev razlike med naročnino in dejanskimi stroški. Izvemo tudi, da je list vezan le na naročnino in na dohodke iz oglasov, pri čemer pa so oglasniki zelo nestalni, naročniki pa slabi plačniki. Tako nas uredništvo seznanja s finančnimi težavami, s katerimi se mora nenehno boriti. Savinjski vestnik v tem pogledu nemara ne bo osamljen, temveč mu drugje še marsikaj list, ki z nizko naročnino ne more kriti stroškov tiska. Naročniki pa zvišane naročnine ne bi zmogli in — bilo bi po listu...

Finančno vprašanje pa ni vprašanje le obstoja lista, marveč tudi njegove kvalitete. Naročniki in bralci so zahtevni in izbirični, hočejo zanimivega in pestrega, informativnega, poučnega, kritičnega ter zabavnega čtiva. Za tako gradivo pa je vsak list vezan na večji ali manjši krog dopisnikov in sodelavcev, kajti še tako spretni uredniki vsega ne bi zmogli. Če pa hoče imeti uredništvo dobre sodelavce z dobrimi prispevki, jih mora primerno nagravati. Duhovni proizvodi duševnega delavca imajo namreč tudi kakor proizvodi ali usluge ročnega delavca svojo vrednost in svojo ceno.

Mnenja sem, da ima Savinjski vest-

Ali je laški „Remont“ racionalno podjetje?

»Remont« v Laškem je posebno komunalno podjetje, ki gradi, popravlja in obnavlja poslopja, fasade, oporne zidove, ograje, vseprišča in slično.

Laščani vsi vprek že dolgo vodijo ostro kritiko o nepravilnem odnosu te delovne ekipe do dela. Burno debato o tem je sprožil tov. Sadar na seji KSS. Na to stanje nas je opozoril celo miličnik tov. M., ki je imel dovolj priložnosti za opazovanje te ekipe. Na vse to nas je opozorilo nad 100 Laščanov.

Ob gradnji ograjnega zidu pri osnovni šoli so občani dnevno opazovali, da so delavci med delom posedali po zidu, postajali, govorili, zbijali šale, brezplodno hodili sem in tja, venomer pogledovali na zvonik, kdaj bodo lahko odšli itd. Še lepšo »sliko« pa so Laščani opazovali ob priložnosti čiščenja fasade graščine. Zjutraj so se najmanj pol ure leno pripravljali na delo, posedali so nato po tleh in tako tolkli kamenje in ometavali zid. Delo samo je potekalo vse dneve tako počasi in leno, da je vse skupaj že prehajalo v smešnost in se Laščani vsemu temu upravičeno čudimo. Delavci so seveda plačani na uro. Zakaj ekipo vodi poltr? Ali ni mogoče še kako drugo nadzorstvo nad delom? Ali ne bi tako dela raje oddajali na akord ali pa za povprečno dogovorjeno vsoto

povrnili na poročilo in kot odgovorna oseba povedal, da ni res, da v podjetju ni bilo napak, da jih on prizna in da sprejme kazni za njih, da pa so bili ugotovljeni samo finančni prekrški in da ni bilo ničesar hujšega. Govornik ni izrekel svojih besed zastoj; Zel je precejšen aplavz, ki je potrdil, da se navzoči strinjajo z izjavo svojega šefa. S tem pa še ni bilo zaključeno. Vsak važen dogodek mora imeti svojo krono in jo je tudi ta sestanek dobil.

»Tovariši in tovarišice,« je zaključeval svečano predsedujoči, »zadnjič na odprtem partijskem sestanku vas ni bilo toliko, ko smo izključili iz svoje srede Selana. Danes ste tu navzoči vsi in jaz vas vprašam, ali se strinjate s tem, da smo izključili Selana.« Močno je udarilo nekaj rok ob roke, dvignile so se še številne in številne druge, tudi tiste, ki niso vedele kaj tako ploskanje pomeni.

Ali je nekdo, ki pozna razmere v polzelski tovarni lahko pričakoval drugačen rezultat in zaključek sestanka? Ne! Nihče ali pa le izjemni posamezniki bodo vstali v obrambo drugega, vsi ostali pa morda šele tedaj, ko bodo zaradi nastalih razmer in sprememb prišli sami v tak položaj, da bodo potrebovali obrambo, ki bi jo pa v takih okoliščinah težko našli.

Ce je delovni kolektiv na tem sestanku ob iznašanju dejstev in stvari, ki presegajo celo meje njihove tovarne ostal nezainteresiran, če je tako enotno branil in še sedaj brani postopke, ki so daleč od našega današnjega razvoja, kaj naj potem pričakujejo od skupnosti, v katere imenu gospodarijo?

Enotnost je res eden od najmočnejših faktorjev, če stoji na trdnih temeljih. Če pa skuša taka enotnost ustaviti in utrditi premikajoča se tla nekaterim posameznikom, potem ne bo koristna za delovni kolektiv.

Bodočnost bo povedala svoje. Mnogo boljše bi pa bilo, če bi delovni kolektiv čim prej in temeljiteje pretresal samega sebe in v svojem lastnem interesu izrekel dokončno oceno in izvedel ukrepe, ki bodo predvsem njemu v prid.

ni pravico do življenja in da si je že tudi priboril veljavo v svojem prostoru. Verjetno bi ga pogrešali, ako ga ne bi imeli. Čeprav še ni na želeni višini — marsičesa naši bralci v njem pogrešamo, marsikaj bi lahko izostalo, bilo krajše in boljše napisano — vendar se znatno izpopolnjuje. Kakor pa na marsikaj v naši javnosti, kaj radi gledamo tudi na list kot na zadevo uredništva samega. Res pa je, da je list zadeva naših političnih organizacij, katerih glasilo je, delovnih kolektivov, društev itd. Torej vse naše javnosti, vsega delovnega ljudstva. Reči smemo celo, da je list merilo naše delavnosti na vseh področjih družbene dejavnosti in pa naše kulturno ogledalo.

Celje se kaj rado ponaša, da je poleg drugega tudi kulturno središče obsežnega zaledja. Res je, kajti ponaša se lahko z dostojnimi kulturnimi tradicijami. S temi tradicijami in poslanstvom pa je Celje dolžno nadaljevati, pri čemer ga mora v nenajmanjši meri predstavljati njegov list.

O tem sem razmišljal, ko sem čital poziv uredništva naročnikom in še komu. Teh nekaj misli sem potlej napisal, morda bo še kdo, ki ima besedo in še kaj, o tem prav tako razmišljal in se oddolžil nemali kulturni potrebi in zahtevi. Naročnik

Poglejmo se v zrcalo...

Poznamo vas, dragi naročniki, večji del le po imenih. Med vami razlikujemo take, ki redno plačujejo naročnino, pa tudi take, ki zelo radi pozabljajo, morda jo tudi nekaj neresnih naročnikov vmes.

Ce ste nekemu nekaj dolžni, pa ga srečate na ulici in nimate, da bi mu vrnil, vam ni nerodno? Brez dvoma je. Prav tako se srečate z našim časopisom vsak teden. Nikar ne dopustite, da bi mi, ko prebiramo kartoteko, mislili kaj nelepega o vašem poštenju.

Kot vsi kolektivi upravljajo danes svoja podjetja, tako vi bralci neposredno urejate naš časopis. Čim večje je število naročnikov, to se pravi, čim več jih pridobite za naročnike, čim redneje plačujete naročnino, tem več sredstev ima uprava v korist lista. Uredništvo lahko tiska časopis v večjem obsegu, pridobiva lahko kvalitetnejše sodelavce, ki jih je treba tem bolj nagraditi, kolikor boljši so, nudi vam lahko več slikovnega gradiva, skratka vse gre v korist vas. Tem manj pa ima pravico kritizirati naš list tisti, ki svoje edine dolžnosti do lista ne izpolnjuje.

Ker je število naročnikov, ki so list naročili, plačali pa ne, zelo veliko, smo prisiljeni (to je bila naša šola) ravnati drugače:

Za naročnike bomo v bodoče smatrali le tiste, ki nam bodo istočasno z naročilom po položnici poslali tudi naročnino najmanj za četrt leta.

Upoštevajte, da plačate komaj polovico dejanske cene lista in da od vašega odnosa do lista zavisi vsebinsko bogastvo lista, obseg in še vrsto drugih momentov, nad katerimi se nekateri naročniki kaj radi spotaknejo.

Dolžnike prosimo, da izkoristijo položnice, ki smo jih priložili, kajti tudi položnice nam niso bile poklonjene in vsaka stane 3 din. Novi naročniki pa naj na poštah kupijo položnico, nakazujejo naročnino in na sporočilo prejemanju napišejo nov naročnik. Poleg naslova lista napišejo tudi številko našega tekočega računa 620-T-230. Šele po prejemu zneska bomo pošiljali časopis. Redni plačniki naj nam oprostijo tak ukrep, ki je bil potreben in neizogiben.

V ZALOŽAH SO IZVOLILI SVOJ PRVI DELAVSKI SVET

O državnem kmetijskem posestvu v Založah ne slišimo mnogo, čeprav bi po svojem delu in ureditvi zaslužilo marsikatero besedo in tudi pozornost.

Do pred kratkim je bilo posestvo še manjšega obsega in je tudi temu primerno bil majhen delovni kolektiv in ki je kot celota predstavljal delavski svet.

Po nedavni reorganizaciji kmečkih delovnih zadrug se je kolektiv zadruga v Sempetru združil s posestvom v Založah, pred tem pa je bila priključena še ekonomija Tovarne nogavic na Polzeli.

Sedaj ima posestvo precejšen obseg, dela bo čez glavo in tudi število delavcev se je povečalo. V soboto so se zbrali vsi člani kolektiva in svečano izvolili svoj prvi delavski svet.

Državno posestvo v Založah je do sedaj gospodarilo zelo dobro. Priključena posestva, ki niso združena celota s tem posestvom bodo delo malo otežila, vendar pa so dosedanji uspehi in pravilna pot posestva v Založah dobro jamstvo, da bodo tudi v novem obsegu s skupnimi močmi dobro orali.

Kmetijsko zadrušništvo v celjskem okraju 1952

je naslov knjigi, ki jo je dne 12. oktobra Okrajna zadruga zveza v Celju. Knjiga je večjega formata, obsega 72 strani, tiskana je na belem, finem papirju ter ilustrirana z nešteti slikami iz življenja zadrušništva v celjskem okraju. Naklada knjige je 1000 izvodov.

Knjiga predstavlja nekak letni almanah Okrajne zadruga zveze v Celju, katerega bo le-ta vsako leto izdajala. V knjigi je v podrobnosti obdelano zadrugo življenje, uspehi ter pomanjkljivosti zadrušništva v lanskem letu.

Poleg obširnega gradiva z rednega letnega občnega zbora najdemo v njej poučne in zanimive članke kmetijskih in zadrušnih strokovnjakov inž. Dolfeta Cizeja, inž. Lojzeta Kača, inž. B. Ferlinca, inž. Fani Jugovičeve, dr. Petra Pavliča, Leva Tičarja in drugih.

Zaradi bogate ter poučne vsebine so naši zadrušniki knjigo z zadovoljstvom sprejeli. Okrajna zadruga zveza Celje-okolica je verjetno prva v Sloveniji, ki je izdala letni prikaz svojega zadrušništva za širšo javnost ter je njeno pobudo, da bo vsako leto izdala letni almanah, vsekakor pozdravili.

Cenjenim odjemalcem sporočamo, da je poslovalnica

„CENTER“

na Tomšičevem trgu na dan 29. junija 1953 zaradi inventure zaprta.

Trgovsko podjetje na drobno

»POTROŠNIK«
Celje, Tomšičev trg 3

Pred deseto premiero v celjskem gledališču

Uprizoritev komedije Valentina Katajeva »Kvadratura kroga« je po resoluciji Informbiroja prvo delo sovjetskega pisatelja, ki ga uprizarja jugoslovansko gledališče. Mogoče se bodo med občinstvom našli ljudje, ki se bodo nad tem dejstvom spotaknili. Zato bo prav, če na tem mestu na kratko obrazložimo razloge, zaradi katerih je umetniško vodstvo omenjeno komedijo vrstilo v repertoar celjskega gledališča.

Valentin Katajev je ustvarjal v času, ko je še za Leninovega življenja v Sovjetski zvezi umetnik smel izkoristiti svojo pravico, da v svojem delu pokazuje družbi njen pravi obraz in napake, ki jih vede ali nevede dela. To je bil čas, ko je v Sovjetski zvezi živelo nekaj pogumnih umetnikov, ki so v svojih delih kritično obravnavali določene pojave nove družbene ureditve in jih, kolikor so to zasluzili, izpostavljali smehu in obsodbi.

Zadnji glas o enem izmed teh, o Valentinu Katajevu, katerega znana komedija Kvadratura kroga bo v sredo, dne 17. junija doživela svojo premiero v celjskem gledališču, je prišel v svet v zvezi s procesom leta 1931, ko je bil med množico aretiranih državljanov Sovjetske zveze tudi komediograf Valentin Katajev.

Diktatura birokratske kaste je po Leninovi smrti prevzela vso oblast v svoje roke in brez usmiljenja zadušila vse poskuse družbene kritike. Od tedaj se ime Valentina Katajeva v Sovjetski zvezi ni več omenjalo, kot se niso smeli omenjati po letu 1934 napredni pisatelji v Hitlerjevi Nemčiji.

Komedija Valentina Katajeva Kvadratura kroga je vedro, izredno spretno pisano dramsko delce, ki skozi smeh govori resnico o mnogih negativnih pojavih tedanje sovjetske družbe. Tri pojave v tedanjem življenju v

Sovjetski zvezi smeši Valentin Katajev v svoji komediji: stanovanjsko stisko, svobodno in prenaplajeno ljubezen in slepi, nekritični, primitivni aktivizem.

Umetniško vodstvo celjskega gledališča se je torej odločilo za uprizoritev Kvadrature kroga iz dveh razlogov: najprej zato, da prikaže našemu občinstvu delo, ki je z dokaj pogumno umetniško odkritosrčnostjo kritiziralo nezdrave pojave življenja v Sovjetski zvezi v prvi dobi po revoluciji, drugič pa zato, ker je delce pisano s tako vedrino, s tako sproščenostjo, ker je tako polno komedijskega šarma in vtroglega tempa, da kot vedra in sproščena komedija predstavlja najprimernejše delo za zaključek sezone.

Naloga umetnosti in gledališke umetnosti pa še posebej je vedno bila, da drži družbi ogledalo, da ji kaže njen resnični obraz in da jo na ta način z resnico o njej sami dramati in njenih zablod in napak.

Za tako umetniško odkritosrčnost pa je bilo treba v marsikaterem obdobju človeške zgodovine veliko poguma. Tisti, ki so si upali to resnico povedati v obraz, so marsikdaj propadli, toda resnica je ostala.

Danes v Sovjetski zvezi ni več ljudi, ki bi imeli dovolj poguma, da bi govorili resnico. Namesto resnice pišejo laži in proslavljajo diktaturo, ki je vzela človeku in umetniku njegovo dostojanstvo.

»Kvadratura kroga« je deseta in s tem zadnja premiera v letošnji sezoni. Režijsko vodstvo ima Andrej Hleng, kostumsko in scenografsko pa jo je opremil kot gost Sveta Jovanovič. Razpored abonmajskih predstav je po običajnem redu. — Opozarjamo na predstavo izven abonmaja v ponedeljek, dne 22. junija, ki je v korist gledališkega sindikata. L. F.

Iz arheološke popotne torbe

Razna arheološka raziskovanja, ki se po osvoboditvi vrše sistematično in na vedno širši osnovi, morajo poleg svojih strogo znanstvenih rezultatov koristiti tudi najširšim plastem ljudstva, ki se za našo preteklost že ali pa se še bodo zanimali. V ta namen so posvečene tudi te vrstice, katerim bo — upam — kmalu sledilo nadaljevanje.

Rifnik, Staro ilirsko naselbino na Rifniku pri Sentjuriju so poznali že prvi zbiralci arheoloških starin, bodisi iz Celja pa tudi iz širše okolice. Tudi letošnjo pomlad je kmet Oset iz Rifnika pri rigolanju svojega zemljišča našel na »staroversko« keramiko. Ker je takoj opozoril Mestni muzej v Celju, je bilo mogoče točno določiti lego in značaj najdbe. Kmet je odkril dva ilirska groba. Groba sta bila blizu skupaj, pokrita z veliko kamenito ploščo. Vsak grob je obsegal eno večjo žaro, v kateri je bil še manjši lonec in skodela. V vseh posodah so bili še ostanki kosti, ki pri seziganju še niso popolnoma zgo-

Ilirski grob iz Rifnika

reli. Poleg tega je bilo v enem grobu več bronastih gumbov. Verjetno, da je na Rifniku še več podobnih grobov. Že do sedaj je bilo na Rifniku odkritih okrog 300 grobov. Iz tega lahko sklepamo, da je bilo starih Ilircev (našim danim prednikom, ki so živeli tu pred dobrimi 2600 leti in še prej) to mesto izredno važno in so se tam vedno radi naseljevali. Tu so bile odkrite že tudi razne rimske in še mlajše najdbe, tako da lahko govorimo na tem mestu o nepretrgani naselitvi od časov starih Ilircev pa do danes.

Laško. O najdbi rimskega nagrobnega reliefa v Lahomnem pri Laškem je poročal že laški kronist J. E. v Savinjskem vestniku in A. S. v Slovenskem poročevalcu, zato bom čisto kratak.

Relief je del rimskega nagrobnika. To se vidi iz tega, ker ima najdeni kos na spodnjem in na zgornjem koncu še ohranjeno vdolbino, v kateri je še danes viden svinec. Spodnji del tega nagrobnika, ki ga žal nismo našli, je vseboval napis. Čeprav še nimamo napisu, ki bi nam razsvetljal, kdo je oseba, upodobljena v kamnu, nam kamen vseeno nekaj pove. Ob poti, kjer je bil najden, moramo iskati tudi staro rimsko pot.

Tudi Rimljani so že našli pot v te kraje proti Jurklostru.

Mozirje. Štruceljevo gradišče! Kateri Mozirjan ga ne pozna; gradišča in prijaznega gospodarja? Tudi na njega sem se obrnil zaradi grička, imenovanega »gradišče«. Prijazni posestnik nam je ljubeznivo dovolil raziskovanje na svetu, ki še danes kaže očitne sledove umetnega jarka in nasipa na dohodni strani gradišča. Nasprotna stran je zaradi strmine hriba že po naravi zavarovana. Na tem vrhu, ki ga ljudje imenujejo danes »Štruceljevo gradišče« — drugi poznajo celo ime »Pribin grad« — so si poiskali svoje bivališče Stari Slovani. Ze po krajšem kohanju smo odkrili sledove staroslovanske naselbine. Keramika, ki smo jo odkrili na tem gradišču, je tipično slovanska po ornamentu in po materialu.

Stari Slovani so imeli navado, da so keramiki prinešali pri gnetenju posode glini precej peska. S tem so glino bolj učvrstili. Pesek se pri prelomu teh posod različno vidi. Druga značilnost te keramike pa je valovnica kot ornament. Valovnica je za staroslovansko keramiko karakterističen ornament.

Kdaj so Stari Slovani našli pot v lepo Savinjsko dolino? Odkriti fragmenti govorijo za precejšnjo starost. Čisto gotovo so bili tu naseljeni že v X. stoletju, morda že v IX. in celo v VIII. stoletju našega štetja. O tem nas bodo pa bolj podrobno poučila še nadaljnja izkopavanja, ki jih misli Mestni muzej v Celju nadaljevati morda še letos, prav gotovo pa prihodnje leto.

Bolta.

Priznanje prosvetnim delavcem

Okrajni ljudski odbor Celje-okolica je eden izmed redkih okrajev, ki vsa ta leta sem z dejanji izpričuje svoje razumevanje za potrebe šolstva in družbene vloge prosvetnih delavcev. Prosvetne delavce, ki se uspešno in z vne-mo trudijo pri vzgoji mladine v šoli in so delavni tudi izven šole, OLO ob koncu vsakega šolskega leta primerno nagraduje. Tudi letos bo po sklepu Sveta za prosveto iz proračunskih sredstev okraja nagrajenih lepo število marljivih prosvetnih delavcev z znanimi denarnimi nagradami, knjigami in slikami. Za tak odnos do prosvetnih delavcev gre OLO vse priznanje. Prosvetni delavci ga bodo znali vrednotiti s še večjim delovnim elanom tako v šoli kakor izven šole. J. K.

DVE JAVNI PRODUKCIJI gojencev Glasbene šole v Celju

Človek, ki spremlja kulturno dogajanje v našem mestu, pač ne more mimo tako pomembnega dogodka, kakor so javni nastopi gojencev celjske glasbene ustanove. To je pravzaprav pomemben dogodek za nastopajoče, kakor bi dejal: za naše mnogo obetajoče mlade umetnike, ki niso več kot včasih otroci »zgornjih deset tisoč«, marveč so sinovi in hčerke naših delavcev, nameščencev ipd. in nas to dejstvo prepričuje, da postaja tudi glasba polagoma last širokii ljudskih množic in da ta panoga umetnosti znatno prispeva pri estetski vzgoji našega ljudstva. Pomemben dogodek pa so ti nastopi vsekakor tudi za stare in druge odrasle, ki jih ravno njih otroci seznanjajo s te vrste umetnostjo in jim s svojimi zares lepimi uspehi vlivajo v srca ljubezen do glasbe.

Prva javna produkcija se je vršila v sredo, dne 3. junija t. l. v Narodnem domu. Dvorana je bila polna mladih in starejših poslušalcev. Spored — pravcata revija podrobnega dela mlajših od 1. do 5. razreda Glasbene šole — je obsegal 31 del raznih domačih in tujih avtorjev, pri katerih se nam je predstavilo 30 gojencev in gojenk iz šole profesorjev A. Zuljeve, J. Kovačičeve, D. Sancina, M. Sancinove, H. Lapajnovne, O. Požarjeve, L. Božičeve in J. Vodiška. — Druga javna produkcija se je vršila naslednji dan prav tako v Narodnem dvoranu Narodnega doma. Z močno zahtevnimi deli sporeda, ki je obsegal 16 točk — violino, klavir, solopetje — smo mogli občudovati tehniko in doživljajoče izvajanje trinajstih go-

jencev in gojenk VI. in VII. razreda, od katerih kažejo mnogi prav resno umetniško prizadevnost. Navdušeno občinstvo ni štedilo s priznanji — pač upravičeno — pa so se nastopajoči tudi zares potrudili in korajžno igrali; saj si lahko mislimo, da ni kar tako nastopati z godalnim instrumentom pred polno dvorano in več ali manj kritičnim občinstvom, ki je tudi s tega vidika nekoliko spremljalo mlade umetnike. Zal, da nam prostor ne dopušča obširnejše razprave, zaslužijo pa vsi po vrsti prav lepo pohvalo in priznanje. Nastopajoči so bili iz šole profesorjev M. Sancinove, A. Zuljeve, D. Sancina, E. Kuneja in H. Lapajnovne. Drugi večer je prav zadovoljivo zaključil z dvema zahtevnejšima skladbama (Händel, Koncert v B-duru za klavir in godalni orkester ter Boieldieu, Bela dama, Ouverturna) šolski orkester pod vodstvom prof. D. Sancina (pri klavirju kot solist gojenec VII. r. Ciril Vertačnik).

Poudariti moramo, da so taki nastopi prav vzgojni, napredek je leto za leto vidnejši, glasba pridobiva čedalje več ljubiteljev med našo mladino. Brez dvoma imajo veliko zaslugo pri tem lepem napredku naši požrtvovalni glasbeni pedagogi, ki vlagajo vse trud, odlično strokovno sposobnost in globoko ljubezen do glasbe v srca naših dragih otrok. Lepi uspehi so sad njih prizadevanja. Čestitamo prizadevnemu kolektivu celjske Glasbene šole k odličnim uspehom z željo, da se ga spomni tudi naša ljudska oblast z lepo nagrado za počitnice. A. P.

Predšolske ustanove se nam bodo predstavile

Gotovo je, da se naši ljudje za vzgojo predšolskih otrok močneje zanimajo kot včasih, kar vidno pričajo otroški vrtci, ki jih je v OLO Celje-okolica sedem in en mladinski dom, v Celju pa imamo en vrtec in en mladinski dom, kar je seveda odločno premalo in bomo morali posvetiti temu v bodočnosti še več pozornosti. Naloga pred nami bodi, da bi zajeli s petim letom v predšolske ustanove oziroma vrtnice vse naše otroke, kjer bi se pod strokovnim vodstvom vzgojiteljic pripravljali za uspešnejše delo v šolski dobi.

Tiho in neumorno delajo za naše malčke tovarišice vzgojiteljice, organizirane v svojem društvu, ki vključuje članice s področji OLO Celje-okolica in Celje-mesto. Strokovni aktiv je v letošnjem šolskem letu izdelal okvirni vzgojni načrt in zbral s sodelovanjem vseh vzgojiteljic vrtnice precej didaktičnih iger in drugega gradiva za izdajo primerne priručnika, ki bo kot pedagoška publikacija gotovo redkost, saj te vrste literature pri nas pravzaprav nimamo.

Da bi seznanili celjsko javnost s svojim delom, pripravljajo Društvo vzgojiteljic za nedeljo, dne 21. t. m. v Celju osrednjo razstavo svojega dela in prireditve, pri kateri bodo sodelovali otroški vrtci Vojnik, Zalec, Griže, Laško,

Štore, Rogaška Slatina, otroški dom Polzela, vrtec O. Zupančiča ter mladinski dom Tončke Čečeve iz Celja. Razstava, ki nam bo pokazala vso živo problematiko dela z malimi otroki, bo odprta v otroškem vrtcu O. Zupančiča v Aškerčevi ulici ob 10. uri dopoldne. Popoldne istega dne ob 17. uri pa bo akademija z nastopom malčkov. Prireditve v Narodnem domu v Celju, na sporedu so rajalne vaje, prizori, ples, petje itd. Malčki že navdušeno vadijo, požrtvovalne vzgojiteljice vlagajo v delo z veliko ljubeznijo in požrtvovalnostjo ves svoj trud — prepričani smo, da ne bo zaman. Celjani bomo gotovo obiskali obe prireditvi z velikim zanimanjem! A. P.

V STORAH SO USTANOVILI DRUŠTVO PRIJATELJEV MLADINE

Po daljšem prizadevanju so tudi v Storah ustanovili Društvo prijateljev mladine. Ustanovni občni zbor je bil zelo pester in bogat, kar daje novemu društvu obširno polje delovanja. Ustanovili so pet sekcij, in sicer: Sekcijo za otroška igrišča, za vzgojo zanemarjene mladine, za letovanja in taborjenje, za prireditve in za družinsko vzgojo. Izvoljen je bil dober odbor, ki bo društvo gotovo popeljal k uspehom.

Razstava risb in ročnih del na I. gimnaziji v Celju

V smotno in okusno urejeni risalnici I. gimnazije je bila od 5. do 11. junija odprta razstava risb in ročnih del. Risbe so ponazarjale učni načrt od ploskovnega risanja v nižjih razredih preko osnovne perspektive do plastičnega in prostornega oblikovanja. Risbe in grafike bolj nadarjenih dijakov, ki dosega že umetniško kvaliteto, so bile razstavljene na zadnji steni. Posebnost so številna grafična dela, kjer je ob enem razviden tehnični postopek različnih grafičnih zvrsti. Večbarvni lepak je ponazarjal, kako so tiskali knjige pred Gutenbergovo iznajdbo premičnih črk. Jedkanicam, akvintam, monotipiji in suhi igli so bili priloženi podrobni opisi in orodja. Da se učenci teh stvari lahko učijo, gre hvala prof. Lorenčaku in Cinkarni, ki omogoča material. Risarski krožek, ki ga že tretje leto po-

žrtvovalno in z uspehom vodi profesor Lorenčak Milan, je razstavil tudi plastično in žgani glini in mavcu, kar je v gimnazijskem pouku risanja prav tako novost. Poseben kotichek na razstavi je posvečen svetu otroške fantazije, učenecm 1. in 2. razreda.

Razstava je bila prirejena z minimalnimi stroški, za kar se vodstvo gimnazije zahvaljuje upravi celjskega gledališča, ki je posodila zavese za prevleko sten, okvirje za slike pa so dijaki sami naredili iz lesnih odpadkov.

Risarsko razstavo dopolnjuje razstava ženskih ročnih del, ki prav tako ponazarja učni načrt. Učenke začenjajo s pletenjem vajenic, rokavic, kopic, jopic, kvačkajo prtičke in špke. Dalje kroje posteljno perilo, dojenčkovo opremo, krpajo, vezejo prtičke, namizne vrbe in stebelnem, križnem in polnem vrbu, uče pa se tudi vezenja gobelinov, toledov in aplikacij.

Razstava lepo prikazuje i delo učencev i učiteljev prof. Milana in Darinke Lorenčakove ter strokovne učiteljice Stigličeve.

*

VSEM, KI SE ZANIMAJO ZA UPODABLJAJOČO UMETNOST

Umetniška dela, ki so razstavljena na prvi razstavi Društva upodablajočih umetnikov v foyerju celjskega gledališča, so napredaj. Vsak obiskovalec si lahko izbere poljubno grafiko in jo odkupi. Cene so izredno nizke. Cenik je na razpolago v tajništvo Mestnega gledališča, kjer izveste tudi vse podrobne pogoje za odkup. Izredno kvalitetna umetniška dela bodo primeren otkras slehernega stanovanja ali urada. Glede na nizke cene so grafike dostopne tudi posameznikom, zlasti pa nanje opozarjamo delavske svete in vodstva ustanov. L. F.

Komu so namenjene knjige Prešernove družbe?

Sedaj, ko se bliža nabiranje naročnikov za knjižne izdaje Prešernove družbe h koncu, ne bo odveč, če se ozremo po doseženih uspehih. V najlepšem številu so se uvrstili med naročnike naši železničarji, med katerimi je nabral eden izmed najmarljivejših poverjenikov družbe, tovariš Alojzij Svečnik, kar 366 naročnikov. Resnici na ljubo pa je treba k temu dodati, da so med temi naročniki mnogi izven območja mesta Celja in so iz kolektiva Sekcije za vzdrževanje proge. Njim sledi Društvo strokovnih učiteljev in profesorjev s 175 naročniki, med katerimi je lepo število dijakov in vajencev. Sledijo delovni kolektivi: sodišči in tožilstvo 62, bolnica 65, društvo profesorjev 43, pošta 41, društvo učiteljev 35. Izmed delovnih kolektivov naših podjetij so se v največjem številu odzvali oni iz »Metke«

s 105, dalje »Sad« s 37 in LIP s 30 naročniki.

Vsakdo gotovo pogrša med naštetimi naše najmočnejše delovne kolektive, kot so Tovarna emaljirane posode, Cinkarna itd. S podatki o njih žal ne moremo postreči, ker jih še ni. Dobre, poljudne in poceni knjige Prešernove družbe so namenjene predvsem našim delavcem, ki naj bi v prvi vrsti posegli po njih. Dosedanji uspehi v tem pogledu v Celju niso zadovoljivi. Kaj porečejo k temu sindikati, delovni kolektivi in delavci sami?

NOVI ČLANI »PREŠERNOVE DRUŽBE«

Kolodvorska restavracija Celje 1000 din, Gobeč Ivan, gostilna Svetel 500 din, Grobelnik Riko, frizer 500 din, Zimšek Anton, slaščičar Gaberje 500 din.

Med dvema razstavama

Dijaki obeh celjskih gimnazij so nas ob zaključku šolskega leta presenetili z dvema okusno urejenima razstavama risb in izdelkov ženskih ročnih del. Koliko truda, koliko ur tihega, vztrajnega, za okus in lepoto vnetega dela je bilo vloženo v neštete tankih in energično potegnjenih črtah, krivuljah in pisanih barvnih ploskvah, ki sestavljajo večno lepe umetnine naših narodnih ornamentov; koliko vbovod in nitk je povezanih v čisti belini in najrazličnejših mnogobarvnih vzorcih, vezenih in spletenih v najrazličnejše izdelke ženskih ročnih del! In vendar ves ta trud, vse to stremljenje za upodabljanjem v najrazličnejših tehnikah med šolskimi urami in tihih večerih doma ni bilo zaman. To dokazujeta obe razstavi. Na njih je razviden stopnjujoč se razvoj risarskega in ročnega dela od razreda do razreda, od stopnje do stopnje in se že na posameznih etapah razvije v odlični izdelek, dočim se na najvišji stopnji zaključijo v pravcato umetnino. Od stiliziranih okrasov, mičnih pokrajinj, arhitekturnih projekcij, reklamnih lepakov, knjižnih ovitkov pa tja do portretov ti razstavi vodita k užitkom nad uspehom pridnih rok in za umetnost čutečega duha. Marsikak talent se bo pri takem smotrnem delu in nenehnih vajah uvrstil med prave umetnike. Kdor je dosegel tak uspeh, kakor pričata obe razstavi, ne more prenehati z nadaljnjim poglobljanjem in izpopolnjevanjem.

Pred kratkim oživljen pouk ženskih ročnih del dokazuje, kako potreben in priljubljen je našim pridnim dekletom ta predmet. Slovenska kultura naj se odraža tudi v tej panogi ustvarjalne dejavnosti. Korist in lepota, ponos nad lastnim ročnim izdelkom in njegovo praktično uporabnostjo se zlijeta v pravilno vrednotenje umetnin, ki so jih naše žene in dekleta podedovale od svojih prababic. Pomembni smo na visoko stopnjo industrijske tehnike, vendar tako bogate tehnike ročnega dela ne bo mogla in ne bo smela nikoli izpodrinuti.

Kdor bi hotel iskati razliko med doseženimi uspehi obeh razstav, bi jo morda našel le v izbiri motivov, v stopnjevanju zahtev in razvrstitvi izdelkov. Glede višine doseženega smotra pa bi

najbrž prišel v zadrego. Obe razstavi se namreč tako lepo dopolnjujeta, da bi ju brez škode lahko strmili v eno samo. In vendar je prav, da sta ločeni. Plemenitega tekmovanja za čim boljšimi uspehi ni nikoli preveč. V razstavah je skrit še en smoter: z lastnim napornim delom bo naš dijak šele znal ceniti velika dela, ki jih ustvarjata umetnik in naša vzorna žena in dekle. Naši risarji in slikarji se poglobljajo tudi v tehnike, ki spadajo že v grafiko, to so lesorezi, akvainta, jedkanica, suha igla, monotipija in celo v kiparsko panogo likovne umetnosti.

Med šušljanjem dijakov slišiš skrivnost, da je k razstavi prispeval tudi gimnazijski risarski krožek. Ali morda to ni prav? Kdo si pa odtrga del pičlega prostega časa za krožek, če ne vnet risar med šolskimi urami? Brez smotrne pouka v predmetu bi tudi krožki ne mogli delovati. Kje naj dijak goji svoje sposobnosti, če ne v interesnem krožku? Kje naj razstavlja plodove svojih stremljenj, če ne na domači razstavi? Da bi jih le bilo čim več!

Še eno pohvalno lastnost opaziš na njih. Vzgoja okusa za čist izdelek in njegovo pravilno uvrstitev v razstavno dvorano, v kakršno sta bila spremenjena dva razreda, je naloga, ki se je naši vzgojitelji prav dobro zavedajo. S papirjem, juto in preprogami ovite stene, s kioskom v sredini, z lično umetniško navdahnjeno dekoracijo vzbujata razstavi estetski užitek. V njih se počutiš, kakor da si na razstavi likovnih umetnikov. Mladina se po obeh razstavah lahko spreha za upravičnim ponosom na uspehe svojega dela. Tudi vzgojitelji se takega uspeha lahko veselijo. Starši so jim za njihov trud lahko hvaležni.

Ce se ob tej priliki spomnimo še na lepo uspeši fizikturni javni nastop srednješolske mladine, lahko rečemo, da se z njim in z obema razstavama kaže nov duh, duh kolektivnega oblikovanja novega človeka, človeka z bistrim razumom, z zdravim in krepkim telesom ter z globokim smislom za umetnost in vsako delo, ki je s trudom pridobljeno. To je hkrati ideal socialistične družbe. J. K.

Iz Celjs...

Tudi otroški vrtci pripravljajo svoj nastop

Sole so deloma že zaključile, deloma pa še zaključujejo svoje učno in vzgojno delo. Mladina že komaj čaka na svojo zlato počitniško prostost. Za nami so njene zaključne prireditve: koncerti, telovadni nastopi, tekmovanja in razstave. Z njimi je dokazala, da kljub oviram in težavam stremi za višjimi kulturnimi vrednotami.

Nápak bi bilo, če bi pri vseh teh plemenitih naporih za njeno duševno in kulturno rast pozabili na naše najmlajše, ki jih skrbne mamice v svoji borbi za gospodarski razvoj naše domovine izročajo v varstvo in v predšolsko vzgojo dobrim in priljubljenim vzgojiteljicam v otroških vrtcih.

Ze v Tednu matere in otroka je bila o vzgoji in življenju naših malih spregovorjena marsikatera poučna, vzpod-

budna in odkritosrčna beseda. Da bi naša širša javnost imela priliko pobliže spoznati način in stremeljenje pri vzgoji naših najmlajših, so se naše vzorne vzgojiteljice v otroških domovih odločile za **skupno prireditev otroških vrtcev v okrožnem merilu**. Otroški vrtci v Celju in njegovem širokem zaledju bodo v nedeljo, dne 21. junija priredili **razstavo otroških ročnih izdelkov**, istega dne popoldne pa **skupno otroško akademijo**. Natančen spored bo objavljen na oglasnih deskah v Celju in okolici.

Prepričani smo, da bo ta svojevrstna prireditev ena izmed najzanimivejših kulturnih prireditev v Celju in že sedaj vzbuja veliko zanimanje. Ljubitelji mladine, ne zamudimo te lepe prilike!

J. K.

Že zjutraj okoli 7. ure se začnejo zbirati...

Pri vzgoji naših otrok imajo brez dvoma veliko vlogo tudi otroški vrtci, ki so danes že skoraj v vseh večjih krajih. Tak vrtec je tudi v Slovenskih Konjicah, v katerem je sedaj 60 otrok, medtem ko jih je bilo pred dvema letoma le 25. Pravilno usmerjanje v delo, dobra vzgoja in skrb za otroke, to so osnovne značilnosti tega vrtca, ki se odražajo na vsakem koraku, pri slehernem delu teh malčkov.

Ze zjutraj okoli 7. ure se začnejo zbirati, nekateri pridejo sami, mlajši pa v

ce in druge prireditve, ki so se jih ti mali naučili med svojim delom in z njimi že velikokrat razveselili Konjičane ob različnih priložnostih. Njihovi nastopi so bili vedno tako lepi in prigrčni, da so jih morali ob vsaki priliki ponavljati. Toda le malo Konjičanov in ostalih, ki so prireditve gledali, pa ve, da je vse to sestavila in pripravila upravna vrtca tovarišica Tucova, ki ima pri vzgojnem delu že mnogoletno prakso ter se najbolj zadovoljna počuti, ko vidi »svoje otroke« okoli sebe.

ju vanjo voda. Dokončno se je take muke rešila sedemčlanska rudarska družina, ki je stanovala v kleti hiše (43), pa je z varčevanjem sedaj postavila svoj dom. No, takih primerov bi lahko našeli še veliko. Med temi so taki, ko se po 4 osebe tiščijo v eni sobi, v nezdravih prostorih itd. Mnogo je zdravstveno ogroženih. Zdrave osebe stanujejo skupaj s tuberkuloznimi bolniki. Toda rešitve ni. Stanovanj ni. Četudi bi še tistih nekaj primerov prevelikega razpolaganja ukinili, bi se skoraj nič ne poznalo. Občina je utesnila, ponekod že kar pretirano, seveda ne zlo namerno, toda nič ne pomaga. Dogajajo se seveda tudi primeri, ko ljudje iz popolnoma dobrih stanovanj rinejo v še boljša in da so ponekod še kolikor toliko »komodni«. Toda s tem stanovanjskega vprašanja ne bomo rešili, če bomo vse družine do nemogočega utesnili. Tu ne pomaga drugo kot zidati. Stanovanjske krize v Laškem ne bi rešil razen opeke nihče. Trenutno bi v Laškem 50 novih stanovanj komaj za silo rešilo zadrego.

Toda lahko je bilo odkriti vse te težke primere, sem in tja jih vsak pozna, veliko težje pa bo najti sredstva. Zato naj bi naši delovni kolektivi imeli vedno pred očmi to živo sliko, kadar bodo razpravljali o svojih dobičkih. Ta slika naj bo spremljevalka vsakega člana kakršne koli množične organizacije, da bo vedel kaj storiti, kadar bo nastopil čas, ko bomo v Laškem tudi temu vprašanju skušali priti do kraja.

J. E.

Nevestno poslovanje predsednika bivše KDZ Čret pred sodiščem

Pri okrajnem sodišču v Celju je bila te dni razprava, na kateri se je zagovarjal zaradi nevestnega poslovanja v bivši KDZ Čret, njen predsednik, 32-letni Franc Sotošek.

Obtožnica mu očita, da je v letu 1952 oddalil izkop semenskega krompirja v sele v sredni meseca septembra, čeprav je bil s pogodbo sklenjeno s Semenarno za Slovenijo v Ljubljani, zavezan, da izvrši izkop do 30. avgusta. Zaradi tega zadruga ni dobila s pogodbo zagotovljene premije po 8 dinarjev za kg semenskega krompirja, katerega bi po pogodbi morala oddati 20.000 kg in nagrade po 4,50 din za kg semenskega krompirja, predvidenega za lastno razmnoževanje v količini 10.000 kg, s čemer je bila zadruga oškodovana skupno za 208.000 din.

V jeseni 1952 je opustil jesensko setev pšenice, rži in ječmena na površini najmanj 4 ha orne zemlje, zaradi česar bo letos v celoti izostal pridelek žit.

V času od aprila do oktobra 1952 ni dajal navodil za delo II. skupine, se sam ni udeleževal dela ter je opustil kontrolo nad izvajanjem del. Zaradi tega delo te skupine ni bilo pravočasno opravljeno. Za delo so morali najeti tudi delovno silo, čeprav bi bili delo lahko izvršili z lastnimi delovnimi močmi. Tako je bila zadruga oškodovana za 105.549 din.

Sotošek je bil obenem tudi skladiščnik zadruga, dasiravno se to ni skladalo z njegovim predsedniškim mestom. Kot tak ni vodil evidence o proizvodnji, porabi in prodaji poljskih pridelkov. Nastal je primanjkljaj najmanj 408 kg ječmena, 424 kg ovsa, 9085 kg krompirja in 1647 kg otrobov v skupni vrednosti 227.935 dinarjev. V celoti je imela zadruga zaradi takega poslovanja najmanj 551.604 dinarjev škode.

Obtožnica pa Sotošku očita tudi kaznivaa dejanja pomevber. Tako si je obdržal zase 540 denarnih bonov v vrednosti 2160 dinarjev, ki bi jih moral izročiti Novak Jožef. Od Godce Stanka je sprejel za 460 kg prodane krme, last zadruga, 3680 din. Hotko Ivanu mu je plačala za 116 kg koruze 2909 din. Kumar Nada za 55 kilogramov pšenice 1650 din, Mahen Marija pa za 500 kg otrobov 7000 din. Vseh teh zneskov pa Sotošek ni oddal blagajniku zadruga, temveč jih je pridržal zase.

Vse navedene nepravilnosti je ugotovila revizija v zadrugi. Kot predsednik zadruga bi moral Sotošek predvsem skrbeti za pravilno organizacijo celotnega delovanja zadruga. Tega pa ni storil ter je predvsem v drugi polovici leta 1952 njegovo delo pričelo mejiti že na

skrajno nevestnost, kar je imelo za posledico, postopno propadanje zadruga.

Obtoženi Sotošek se je branil s tem, da krompir ob koncu avgusta ni dovolj dozorel za izkop in da tudi ni imel dovolj delovne sile. V času, ko bi zadruga morala pričeti s setvijo oziroma, je obtoženec prišel pred zadrugniki in upravnim odborom KDZ nastopal z izjavami, da jesenska setev za KDZ zaradi vpliva talne vode ni rentabilna. Tako je jesenska setev popolnoma izostala. Obtoženec se tudi zagovarja, da je setev onemogočilo jesensko deževje. Obtoženec priznava prevzem navedenih denarnih zneskov, zagovarja pa se, da je imel namen te zneske vrniti po izvršeni reviziji. Tega pa vkljub opominom ni storil. Ves obtoženec zagovor so pričeli ovrzle.

Sodišče je Sotoška spoznalo krivim in ga obsodilo na 1 leto in 6 mesecev zapora.

Sotošek se je proti razsodbi sodišča pritožil. O izidu pritožbe homo poročali.

M. C.

Otroci so naša bodočnost - zato posvetimo njihovi vzgoji največjo pozornost!

UTEHE JE ISKALA V VESELI DRUŽBI

Tutner Vida je bila administrativni manipulant pri sekciji za vzdrževanje prog v Celju. Med NOV se je spoznala z nekim moškim z Gorenjske, s katerim je ostala v pisemski zvezi še po osvoboditvi. Oba sta si v pisnih objavljalna, da se bosta poročila. Njen znanec pa ni držal besede in se je med tem poročil. Ko je Tutnerjeva to zvedela, je postala zagrznjena in pričela iskati utehe po raznih celjskih lokalih. Mesečna plača pa ji ni zadostovala in si je na škodo sekcije za vzdrževanje prog prilastila 34.229 din. Prilastila si je tudi znesek 11.376 dinarjev članarine pri sekciji za vzdrževanje prog v Celju. Tutnerjeva je bila obsojena na 11 mesecev zapora. Obtoženka je dejanje priznala, zagovarjala se je z zagrenjenostjo in razočaranjem, vendar je to ni opravičevalo, da si je po razočaranju iskala utehe v veseli družbi z denarjem, ki ni bil njen.

spremlstvu staršev. Nekako do 9. ure se igrajo popolnoma samostojno, kar je po mnenju upravnice najboljši način za spoznavanje dobrih in slabih lastnosti majhnega otroka. V tej sproščenosti pri igri se namreč kaj hitro lahko opazijo morebitne slabe strani domače vzgoje in podobno. Ves ostali čas, ki ga otroci preživijo v vrtcu, pa je namenjen različnim igram, spoznavanju narode, pri večjih pa tudi uvajanje v ročno delo. Ker se tu nahajajo otroci od 3. do 7. leta starosti, so ti razdeljeni v dve skupini, v mlajšo in starejšo. Večino dneva, če le vreme dopušča, preživijo zunaj na prostem, kjer jim je uprava državnega posestva dala na razpolago nekaj zemljišča. Seveda ga bo treba še urediti in tja namestiti različne igrače, ki so otrokom potrebne za njihovo razvedrilno.

Posebej je treba omeniti različne igre-

Pri vzgojnem delu v precejšnji meri pomagajo in sodelujejo tudi starši otrok, saj vsakdo lahko pride pogledat, kaj in kako se dela. Vsak mesec enkrat pa imajo skupen sestanek z vsemi roditelji, kjer se pogovorijo o delu, o napakah otrok itd. Le škoda, da vsi starši ne skrbijo, da bi se otroci tudi doma vzgajali tako kot v vrtcu, kar se seveda takoj opazi. Pri reševanju materialnih vprašanj pa so konjiški delovni kolektivi pokazali vso voljo, da ga z lastnimi sredstvi vzdržujejo. Nekatera podjetja so dala denar, druga material, državno posestvo daje brezplačno prostore ter uporabo vode in elektrike, tako da je tudi s te strani zajamčen obstoj in razvoj te otroške ustanove. Delovni ljudje v Konjicah se zavedajo, da s tem pomagajo našemu mlademu rodu, tistim, ki jih bodo čez nekaj let nadomestili pri njihovih strojih.

UPRAVA VALENTINČIČEVEGA MUZEJA V LAŠKEM NAM SPOROČA

V zvezi z vašo beležko o sablji »Eisenhauer«, najdeni v Laškem, smo prejeli naslednje pojasnilo:

Sablja ima pod bogatimi pozlačenimi okraski (grb Saksonije in Prusije) res vrezano ime »Eisenhauer«, ki pa ni ime izdelovalca sablje, ki je posebej označeno z imenom »Woyersberg-Kirschbaum, Solingen«.

Muzej za rezila v Solingenu (Klingenu-museum) nam je na vprašanje pojasnil, da je ime »Eisenhauer« na sablji označba kvalitete, ki se je v Solingenu porabila za posebno trdna damascenska rezila, s kakršnimi so lahko presekali železno žico.

Po mnenju muzejske uprave v Solingenu izvira sablja iz časa saksonskega kralja Fridrika Avgusta, ki ga je leta 1806 Napoleon postavil za kralja.

To znači tudi monogram F. R. (Friedericus rex) na sablji.

Vsekakor ne gre v predmetnem slučaju za sabljo masovne produkcije, ampak za specialno izdelano častno sabljo, kar izhaja že iz dejstva, da želi tudi muzej v Solingenu imeti fotografijo te sablje za svojo zbirko.

Kako je prišla sablja v laški muzej in sploh v Slovenijo, se ne da dognati. Sumimo, da jo je prinesel kak vojak v Napoleonovih vojnah, mogoče kot vojni plen.

Ime »Eisenhauer« na sablji je vsekakor zanimivo, dasi menda z ameriškim predsednikom nima nikake druge zveze kot ime. Tozadeve se poizvedbe še nadaljujejo.

SLEPI SO ZBOROVALI

Podružnica združenja slepih v Celju je imela pretekli petek ob sodelovanju zastopnikov GOZS Slovenije, Svetov za ljudsko zdravstvo in socialno politiko OLO in MLO Celje ter SZDL Celje svoj letni občni zbor.

Upravni odbor je podal precej obširno poročilo o delovanju podružnice v preteklem letu. Iz poročil je bilo razvidno, da je bilo delo v podružnici zelo živahno in da so mnogo storili v korist slepih članov, posebno v zdravstvenem in socialnem pogledu.

Slepi so prejeli legitimacije za vožnjo po železnici, morju, rekah in avtobusih s 75% popustom in objave za spremljevalce za brezplačno vožnjo. Dr. Tominešek pa je slepe brezplačno zdravniško pregledal.

Referat o nalogah in problemih združenja slepih je podal tajnik GOZS Slovenije tov. Bizant.

Na kraju so slepi z veseljem pozdravili preimenovanje OF v SZDL ter kolektivno vstopili v članstvo SZDL.

Člane je še posebno razveselila vest, da sleherni član lahko koristi brezplačno oskrbo za dobo treh tednov v domovih odmora Združenja slepih ali v domu na Okroglem pri Kranju, ali pa v domu na otoku Solti pri Splitu.

Nove ugodnosti pri nakupu kurjave

Vsem odjemalcem priporočamo čimprejšnjo nabavo premoga v poletnih mesecih, ker ostanejo predpisi o znižani železniški tarifi in subvenciji še nadalje v veljavi.

Pripominjamo, da je rudnik Velenje za enkrat znatno znižal cene premogu. Za nakup kurjave nudi Narodna banka kredit na 10 mesečnih obrokov. Podjetja naj naredijo sezname uslužbencev, ki reflektirajo na ta kredit in jih predložijo Narodni banki, ki bo nato izdala posameznikom čke za nakup kurjave.

Potrošniki iz celjske okolice, poslužite se tudi vi ugodne prilike!

KURIVO CELJE.

SE ENKRAT RESNA BESEDA KOLESARJEM!

Komaj sem odnesel celo kolo, ko je 29. maja treščil vame v Razlagovi ulici kolesar, sem doživel 4. junija nov slučaj. Zavijem iz Razlagove ulice v ulico Tončke Čečevce in slišim za sabo ropot motorčeka Kolesa. V trenutku, ko se ozrem, se je ma pločnik šteti pel korakov za mano zaletel na pločnik in zabrusil z motorjem ob steno. Če bi šel od doma samo pet korakov pozneje, bi se zaletel v mene. Zgrabil je za zaradi »rdamane ceste«, dolim sem mu jaz odgovoriti: »Če 16 metrov dolg avtobus lahko zavije v ozko ulico, ne da bi brusil po stenah, potem bi to lahko zadel še motociklist.

...in zaledja Iz Laškega...

DELOVANJE LJUDSKE TEHNIKE

Po dveletnem mrtvilu je ponovno zaživela Ljudska tehnika v Laškem. Da je prej vladalo v društvu zatišje, je krivda v tem, ker se Laščani zelo malo ali pa nič niso zanimali za Tehniko, čeprav imamo v Laškem dovolj podjetij in raznih obrti ter mnogo posameznikov, ki bi morali biti zanjo zainteresirani.

Izveti pa moramo nekatera podjetja, ki pravilno razumejo čas, v katerem živimo. V tovarni »Volna« deluje sekcija LT, ki je lani zaključila šoferško šolo z izpiti. Letos je zelo napredovala sekcija fotoamaterjev. Vse priznanje zasluži direktor »Volne« tov. Boris Milnar, ki vsestransko nudi pomoč sekcijam v njihovem razvoju.

Splošen uspeh je dosegel elektro-strojni krožek Trafo-postaje v Debru, ki je tudi prevzel nalogo, da bo izdeloval razno drobno orodje za Pionirsko sekcijo na osnovni šoli, katere vodstvo je prevzel član sekcije LT trafo-postaje tov. Jože Rebernik.

LT v Laškem bo v kratkem zopet pričela s šoferško šolo z motornimi kolesi. V ta namen je opremljena lepa garaža, primanjkuje pa še primeren prostor za fotoamatersko sekcijo. Društvo stremi za tem, da zajame čim več članstva med množico Laščanov in razvije lep in hkrati koristen šport državljanov.

Predsednik LT Laško, tov. Virant se trudi, da bi razgibal delovanje LT tudi v drugih podjetjih: pivovarni, rudniku in ostalih obrtih v Laškem. Po laških podjetjih je precej zanimanja za razna predavanja iz tehnike.

Vsi znaki kažejo, da bo LT v Laškem vsestransko zaživela in pokazala uspehe, ki so bili doslej zamujeni.

PEREČE STANOVANJSKO VPRAŠANJE

Med vojno je bilo v Laškem porušenih 46 stanovanj, prebivalstvo je po vojni v mestu naraslo za 40%, čeprav tudi pred vojno stanovanjski problem ni bil rožnat. Tako je v mestu danes 155 hiš ali 350 družinskih in 130 samskih, ali bolje enosobnih stanovanj, kajti tudi v teh stanujejo veččlanske družine. Po vojni so za stanovanja zagregli kar se je dalo. Bivši uradi, številni obrtni, gostinški in poslovni prostori

imajo danes stanovanjski značaj, poleg tega še shrambe, kopalnice, zaprte verande, kleti itd.

Mnoge družine bivajo v obupnih prostorih. Ponekod je slika kar pretresljiva in vendar ni videti, da bi se ji kjer koli dalo odpomoči. V hiši (58) živi sedemčlanska rudarska družina v tesni kuhinji in mali sobi. Oboje je bolj podobno luknjam. Dva profesorja zakonca živita v isti hiši v kuhinji brez oken. V tem bunkerju mora goret luč noč in dan. V hiši (40) je tekstilna delavka z dvema otrokoma v mali sobici, kamor nikoli ne posije sonce in mora vedno goret luč. Razen tega zateka ob dežev-

SKLADOVNICE KAMNOV PRED MAGISTRATOM

V Prešernovi ulici, pred magistratom so naloženi v skladovnice kamni, ki že nekaj časa kvarijo lepoto ulice. Sprajujemo se, zakaj so tisti kamni potrebni. Če bi ulico preurejali ali pa gradili nove pločnike, bi bil obstoj skladovnice opravičljiv, tako pa ne. Naj bi jih lastnik čimprej odpeljal v svoja skladišča ali pa tja, kjer se gradijo pločniki.

TISOČ IN ENA NOČ V CELJU

Če bi jih prešteli od leta 1945 dalje, bi jih prav gotovo morda še več našeli — namreč tistih, ki jih uprizarja celjska elektrarna. Prav v krepki izvedbi pa je bila tista v ponedeljek zvečer, ko je Celje uro in pol životarilo v zatemnitvi. Ne morem si kaj, da ne bi ob takšnih prilikah premišljeval, ali ni vzrok pogostih izpadov električne struje malomarnost. Razumljivo mi je, da vremenske prilike ogrožajo električne napeljave in da so nekateri izpadi opravičeni, vendar pa je v Celju postala to že navada, ki jo v drugih mestih nisem mogel zaslediti. Prav bi bilo, da bi se

TATVINA PREJE V TOVARNI NOGAVIC NA POLZELI

44-letni Adolf Jelen je bil zaposlen v Savinjski tovarni nogavic na Polzeli. Od maja 1952 pa do 25. 2. 1953 je v tovarni postopoma jemal bombazno prejo. Iz tovarne je znosil najmanj 60 kg preje v skupni vrednosti okrog 118.200 dinarjev. Pri okrajnem sodišču v Celju je bil obsojen na 1 leto in 5 mesecev zapora. Obtoženec je dejanje priznal. Zagovarjal se je, da ga je do tatvine privedlo težko gmotno stanje, v katerem je bil, zlasti v težki bolezni svoje prve žene, kateri je skušal pomagati tudi s pomočjo privatnih zdravnikov in z nabavo dragih zdravil. Vse to je stalo mnogo denarja, kar pa ni mogel kriti s svojo plačo. Kljub temu pa ga je ne bi smelo zvesti, da si je sredstva pridobil na kazniv način. Sodišče je pri odmeri kazni upoštevalo težko družinsko stanje obtoženčeve in izreklo kazen, o kateri je prepričan, da bo z njo dosežen namen kaznovanja.

Tribuna OLEPŠEVALNEGA DRUŠTVA V CELJU

kdo pozanimal za te primere, kajti izpad električne struje pomeni za proizvodnjo velike izgube.

OČISTIMO TUDI REKLAMO, ČE JE V OBSTOJEČI OBLIKI SPLOH POTREBNA

II. mestna lekarna ima na fasadi v Prešernovi ulici s stekleno ploščo prekrito reklamo, ki s svojimi motivi reklamira mimoidočim trgovino z zdravili. Ta reklama pa je zanemarljiva, na njej se je nabralo precej prahu. Ime bivšega lastnika je s črno barvo prevlečeno preko stekla, kar se v večji meri kviri njen estetski izgled. Če je reklama v sedanji obliki še dobra in dovolj prepričljiva, jo očistimo ali pa izmenjajmo.

ČE S PRSTOM NE POKAZES

Lani je bilo popravljenih mnogo fasad na celjskih hišah. Da vsi pri tem zamažejo vrata, je zelo razumljivo, dasi ne neogibno potrebno. Pri večini hiš so bila vrata po zidarskem delu od vrha do tal tudi temeljito umita, menda pri nobeni na novo pleskana, kar bi tudi spadalo k obnovi, toda to je še stvar odobrenega ravnanja. Pri palači Mestne hranilnice pa so ostali vrhni zastekleni deli vrat zapacani še do danes, kar se prav neugodno odraža od sicer pripuno snažne stene. Kdo le je za snazenje zadolžen?

Človek je vdrl na prebivališče »BOGOV«

Najvišji gori na svetu so ljudje dali več imen. Eni jo imenujejo »Streho sveta«, drugi zopet po domačinih »Mati zemlje«. Ta vrh v Himalajskem pogorju leži ravno na meji dveh najbolj tajinstvenih dežel Azije. To je verjetno edina meja na svetu, kjer ni in še dolgo ne bo treba postaviti graničarjev. Mont Everest, ki nosi ime tudi po geologu Everestu, ki je to goro odkril, je najzanesljivejši stražar, da ne bo nihče sili čez njegov greben. Prebivalci države Nepal na jugu in meniški narod Tibetana na severu je postavil v svoji domišljiji prebivališče svojih bogov na ta vrh. Ko se je odpravil prvi planinec, da zavzame ta nedosegljivi cilj, so se domačini prizanesljivo smehljali, češ nihče ne bo stopil na prebivališče bogov nezakazovan. No, marsikateri je izdihnil, še preden je sploh prišel tako visoko, da bi mu utegnile škoditi naravne sile. Marsikomu je ugasnilo življenje od rok bajevernih fanatikov in svečnikov. Še ni tako dolgo od tega, ko je prvič smel prvi Anglež stopiti na nepalska tla, kajti prestopiti mejo je bilo za belce vedno strogo prepovedano. Šele ko so uredili odnose med Nepalom in Indijo, ki je bila pod angleško upravo, so mogli izposlovati prvo dovoljenje za vzpon na to goro. Sprva, to

je napor, ki bi bil v dolini smešno neznačen, v tej višini lahko uničujoč. Ba je je samo zavezovanje čevljev skrajno naporno.

Marsikatera odprava je prišla že zelo visoko. Smythe je prišel do višine 8557 metrov visoko in je moral nazaj. Torej samo še 325 metrov, pa bi bil na vrhu! To je manj kot vzpon iz Celja do Celjske kočice in vendar sta zmagovalca Mont Everest porabila polnih 12 utrudljivih ur za vzpon in povratek. Napor v tej višini je lahko tako močan, da alpinist kljub volji, ki ga je prignala v te višine, omaga in pozabi na zadnji cilj svojega pohoda. Zato so zadnje odprave bile tehnično izpopolnjene. Desetine nosačev so nosile razne pripomočke za vzpon, kot aparate za kisik, mali top za umetno sprožitev plazov itd.

Zadnja švicarska odprava je bila zelo dobro opremljena, pa je zaradi hudega vremena morala popustiti. Tako je bila lani »Streha sveta« znova zmagovalca.

Letos pa je odprava angleškega majorja Hunta zmaga. Ulovil je ugodno vreme. Trikrat je z zadnjega taborišča kakih 300 metrov pod vrhom naskočila vrh, toda šele četrta dvojica se je posrečil »skaliti mir bogov na vrhu«. Prva človeka, ki sta stopila na vrh Mont

Naša družina

in mladina

Na iniciativo Društva prijateljev mladine v Celju bo naš list odslej v tej rubriki prinašal in obravnaval vprašanja s področja vzgoje in druge aktualne probleme o življenju naših otrok in družin.

Narod živi po svojih otrokih.
Družina je osnovna celica družbe;
srčna družina — zdrava družba.

Mi smo slovenski pionirji ...

Koliko nas je v Celju? 262 nas je položilo v Tednu matere in otroka slovesno zaobljubo pod desetimi prapori. Ta dan se nam je devetim pridružil še deseti odred. Z velikim veseljem smo ga tovariško sprejeli med se. Zdad imamo odrede v vseh štirih mestnih četrtih, dalje na Jožefovem hribu, v Gaberju, na Spodnji Hudičini, v Medlogu, v Novi vasi in najmlajšega v Zavodni. Udeležujemo se nekateri z večjo, drugi z manjšo vneom in uspehom; pod kakšnimi pogoji pa delujemo. Vsi smo pa sklenili, da bomo odslej še bolj delovni.

V Tednu matere in otroka smo presteli svoje vrste in vidno nastopili pred

našo javnostjo. Slovesnost naše zaobljube se nas je živo dojmila pa tudi naših dobrih staršev, v kolikor so bili na tej slovesnosti z nami. Mi na II. osnovni šoli smo priredili akademijo s pestrim sporedom, kjer se je odlikoval zlasti naš mladi pevski zbor. Tudi na I. osnovni šoli smo imeli prireditev na čast našim dragim mamam in v zvezi z roditeljskim sestankom, Telovadnica je bila nabito polna mam in očetov, ki niso mogli zadrževati solz, tako so bili ginjeni nad globoko vsebino sporeda.

Potem smo v soboto še nastopili v povorki. Pa ne samo pionirji; z nami so bili tudi mladi streli, gasilci, planinci, smučarji, športniki. Dosti nas je že v raznih organizacijah kot podmladek in naraščaj, kjer si krepimo telo in duha. V bodoče nas bo še več.

Kaj pa ta dva?

V zdraviliškem kopalnišču v Laškem je bil minulo nedeljo poplah. Kopalci v bazenu so ugotovili, da so okradeni; temu in onemu je zmanjkalo po nekaj sto dinarjev, nekomu pa kar cel tisočak.

Kdó je kradel? Kdó je tat? Tako so se molče spraševali kopalci in se me-

rili z nezaupnimi pogledi. Potem je nekdo posegel v napetost: dva fantička sem videl stikati tod okrog. Najti ju je treba, je bil soglasen sklep.

Nekdo je fantička celo spoznal, kar je olajšalo razčiščenje. Tatiča sta v resnici bila ta dva fantička. Enega so prijeli, drugi je ušel s kolodvora. In kdo sta bila? Iz Celja sta bila, dvanajstletna šolarja iz Celja. Tatvine so jima že dokazali na eni izmed celjskih šol. Podoba je, da sta fantička že globoko zagazila v blato. Kajti: kakšni nagibi so ju vodili v ranem jutru v Laško? Od kod denar za vlak? Zakaj prav v kopalnišču? Vse kaže, da že nista novince, da imata že prakso: kopalci po kopalniščih puščajo v oblekah denar in druge vrednosti...

Ali pa ju starši niso pogrešali doma? Kdo so starši in kako je z njimi? Kako je z otrokoma doma, v šoli? Kako daleč sta že zašla in kaj ukreniti? To so sedaj vprašanja, ki jih je treba iskati in jim najti odgovora.

Dvoresen nož

Cemu prav tukaj tako prizadevanje? — se sprašuje marsikdo, ko opazuje, se kakšno vneom se dela na odpiranju, restavriranju in moderniziranju gostišč. Glej ga, nazadnjaka, mar niso urejena gostišča mestu v okras in ponos? Gostišča morajo biti po urejenosti in postrežbi vabljava za domačina in tučja, saj sodimo vendar med turistične kraje. Zaostajati pa tudi ne gre za drugimi, ki investirajo milijone v — bare. In — to so vendar podjetja, pridobitna podjetja in — tako dalje...

Da, gostišča so bila, bodo in so potrebna; spodobna in solidna gostišča so v nemali meri celo odraz kulturnosti naroda. Do sem vse v redu. Toda... ali jih ni nekoliko preveč? Gostilna, gostilna, gostilna... naši pionirčki — na primer — pa nimajo krova, kjer bi se zbirali k lepi igri, pošteni zabavi in koristnemu delu. Pa še nekaj! Med množico gostiln in restavracij ni nobene brezalkoholne restavracije. Morda ta ne bi nesla? Le uredimo lepe spodobne prostore za vjudno postrežbo, z okusnimi jedmi in vsemi vrstami brezalkoholnih pijač in — bomo videli.

In nujnost z urejevanjem? Kakor da ne bi imeli dovolj drugih nujnejših vprašanj, kakor so n. pr. stanovanja, kulturne ustanove itd... Naše družine, naši otroci potrebujejo pred vsem drugim zdrava stanovanja.

Kaj pa pridobitnost, donosnost? Predvsem: mar imejmo vselej in povsod pred očmi le donosnost, ustvarjanje finančnih virov za vsako ceno? Tudi v svojo nepopravljivo škodo? Po drugi strani pa je, kakor kaže praksa, donosnost te vrste podjetij — v kolikor ni celo učinkovite zgube — razmeroma prav majhna. Škoda, ki jo povzročajo s pretirano ponudbo alkohola v pogledu varčevanja, zapravljanja časa in zdravja, delovne sposobnosti, moralnega učinka, kvarnega vpliva na družinsko življenje, rast in vzgojo otrok itd... pa je neprecenljiva.

Alkohol in najnižji človekovi nagoni nikdar ne bi smeli biti postavka v naših gospodarskih računih. Take postavke so, kakor je alkohol sam, dvoresen nož. Slovenci smo v celoti zdravi narodi. Poleg dobrih pa imamo nekaj slabih potoz v svojem značaju. Najizrazitejša je — pijančevanje. Zlata resnica je: manj gostiln, manj alkohola — več zdravja, več blagostanja.

Rebus

1/4

'BK'

REŠITEV REBUSA IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

Pod »S« red A
Podsreda

Na kraju še nekaj o oblekah in kopalnih. Zenske nosijo skoraj vse enodelne kopalne obleke — precejšen del že brez naramnic in to predvsem iz težkih svilenih enobarvnih tkanin (zeleno, modro, rumeno) pa tudi kaka vzorčasta se pokaže. Sicer pa je kopalke zaenkrat še zelo težko presoditi, ker se zaenkrat upajo v morje le najpogumnejše in najbolj vroče. Druga oblačila so običajna, sem in tja kake tridesetinske hlače — pač pa je precej čednih vrhnjih bluz. Če se bo vreme popravilo in če bo še kaj novitet, pa o oblekah več v prihodnjem pismu. Pripomnil bi še to, da so najbolj kričeče oblečene Avstrijke, katerih je že tudi nekaj na morju.

Tako nekako je prve dni junija na severnem Jadranu. Letošnja predsezona ni izpolnila pričakovanj — vsi upi in nade so v pričakovanju sonca, gostov in glavne sezone.

Celjske glose ...

O TA SOLA, SOLA UCENCEV V GOSPODARSTVU

Za šolo novo ploha je padla besedi;
v povez zajeta: náred v jeseni naj stoji!
Kaj tebi nič inako, Tomaž, se ne stori?

Zvestó nevernik po navadi svoji stari
verjame nič, veselje nam prešerno kvari:
Z besedo prazno se na svetu nič ne ustvari.

CELJSKA TALIIJA

Teater je postavljen,
z njim Celje se baša,
upravnik je ozdravljen,
se dramaturg smehlja.

Igralci in režija
sede na konju zdaj,
njihova umetnija
že raste v nov sijaj.

In publika v svetišče
prihaja comme il faut,
umetnost, ki jo išče,
tu lepo najde vso.

Predsednik Emelaja
je zmagal tudi tu,
uspehov ni brez znojaja,
brez truda in plodu.

In Talija vesela
vselila se je v hram,
med nami bo živela,
ne bo je Celja sram.

PRIJATELJEM MLADINE

Ze drugič ste izlegli jajce,
ki boste zdaj na njem sedeli
in z lastno ga toploto greli,
pritiskali nanj svoje krajsce.

Iz njega tokrat naj kokotec
se izvali, ki zna živeti
in ne le prazne viže peti.
To jajce pač ne bo — klopotec.

TRESLA SE GORA — RODIO SE MIS

Mogočno reč nam je plakat obetal,
kaj vse se nam bo pred očmi razkrilo.
Ne le z imenom, s »títelni« se je ometal
da nas je v »firbcu« kar dušilo.

Ko mojstrovino nam zavesa je odkrila,
ko nanjo se je svetla luč razlila,
smo videli, da komaj le za silo
je zgedeló — to slavnato strašilo.

ČEZ NOČ ROJENA

Čez noč storjeno,
med noč vzrejeno,
dolarsko skrpučalo,
dvoilično opgedalo,
maličit le ideje
hodi k nam čez meje.

MOJE ROKE SO ČISTE ...

Nekoč možakar je sosede v góste zval,
(ba je je z njimi bil že svojčas sprt,
červano z njimi je — pa ne le bridge — igral),
je spet ponižen bil pri tleh kot krt.

Ponižno se priklanjal je, kot kak lakéj
(za rod domačih nima mehke hrbenice),
pa da bi vse veselo bilo). Hoj, juhej!
je iz žabje mlake skilcal godce-škrice.

A ko nekdo ga spomni mehke hrbenice,
se naglo mož upre in dere: Kvanče,
jaz sem ponosen mož! — ter vrže rokavice
in z njimi grehe vse — med muzikante!

MEA CULPA — HERR FRIC!

Sedaj je narod hlapcev si gospodstvo priboril,
odslej sinovi naši so rojeni le za gospodarja. —
Pa se še najde kdo, ki bi za ščep denarja
glavó s pepelom si spokorniško prekril.

V zadregi se je kdo in kdo počóhal
po zadnjici, v katero se ponos je zli.
»Spókornik« prosí: Da bi Herr nam oprostil,
če kdaj je v naših hostah »pulfer vohal«.

Prvi poskus vzpona na Mount Everest so britanski alpinisti izvedli iz Južnega prelaza (1), kjer je bilo taborišče št. 7. Hillary in Tensing sta se 29. maja odpravila na vrh (3) s taborišča št. 8 (2). Vodja Šerpasov — Tensing in E. Hillary sta prva človeka ki sta premagala Mount Everest, Hillary nosil pokrivalo Tujske legije.

se pravi prvim odpravam je bilo težko dobiti nosače, ker so domačini imeli še vedno strah pred kaznjivimi bogov. Mnogim odpravam so nosači ali šerpasi pobegnili, mnoge odprave so prihajale nazaj v dolino razredčene in brez uspeha. Nove odprave so naletele na sledove, da, celo na zmurnjena trupla prejšnjih raziskovalcev.

Naši čitatelji verjetno vsi nimajo prave predstave o tej gori. Mnogi si tolačijo vzpon na Mont Everest kot eno najtežjih plezalnih področij s tisočmetrskimi stenami. Toda ni tako. Če bi bil Mont Everest pri polovici svoje višine odžagan in gornji del prenešen na kakšno ravnino, bi bil to sila lahek vzpon za vsakogar, da celo otroci bi ga zmogli. Kaj je torej tako nevarnega? Troje stvari. Monsumi, to so skoki vse leto trajajoči viharji v višini 8000 metrov, ki dobesedno zametejo in odpihajo vse, kar ni primrznjeno v ledenike. Plazovi so strahoviti in so marsikateremu predrzemu osvajačju »strehe sveta« napravili hladen grob. Tretji pa je največji sovražnik človeka v tej višini zrak. Le-ta je tako redek, da morajo vrli planinci pred vsakim korakom po trikrat vzdihniti, da pljuča naberejo dovoljno količino kisika. Ta pojav povzroča utrujenost človeka. Praviijo, da

Everesta, sta bila Novozelanec Hillary in Nepalec Tensing. Prvi je čebelar, planinec in pilot, ki je bil eden najbolj izkušenih plezalcev Huntove odprave. Domačin Tensing je najboljši izmed šerpasov-nosačev, ki je spremljal že več himalajskih odprav v naskok na Mont Everest. Na vrhu sta zasadila tri zastave. Zastavo Združenih narodov, angleško in nepalsko zastavo.

Svet je z velikim veseljem sprejel novico o tej veličastni zmagi človeka. Ker je bila gora zavzeta 31. maja, je sporočilo prispelo v Anglijo ravno v času kronanja Elizabete II, ki je zmagovalcema čestitala. Čestital pa jima je ves svet, kajti s tem dnem je bila premagana »Mati zemlje«, ki je terjala že toliko žrtvic in ki je vselej grozila, da človek ne bo popolni gospodar svojega planeta.

No lahko smo brez skrbi, da Mont Everest sedaj še vseeno ne bo izletniška točka. Morda bo minulo zopet dosti časa, da bo druga odprava dosegla njegov vrh. Tisti, ki ga bodo kdaj dosegli veljajo za najboljše med najboljšimi med planinci. Človek se je povzpел peš na višino 8882 metrov. To višino so dosegali le letalci s kisikovimi maskami na obrazih.

dalmatinska vina, katerim cena se suče enako, kakor pri nas od 140 do 180 dinarjev — seveda predvsem po kategoriji restavracije ali hotela in šele potem po kvaliteti.

Orkestri, ki bi morali zabavati redke goste, igrajo še kar po Zagrebu, Beogradu in ne vem kje še — na morje pridejo pa, kakor pravijo skoraj povsod enako — takoj po 15. juniju. Danes so zelo redki obrati, ki imajo dnevno godbo — mislim, da Opatija v enem svojih obratov, še celo Crikvenica ima zaenkrat godbo samo ob sobotah in nedeljah. V vseh ostalih manjših krajih pa je seveda popolen mir in prekrasno za tiste, ki bi si radi odpočili živce.

Jadranska plovidba je letos uvedla zopet normalen promet — saj plujejo ladje velike obalne plovrbe tudi ponoči. Nove ladje, katere izdeluje ladjedelnica Uljanik v Puli že plujejo po Jadranu ter so precej ojačale kapaciteto potniškega ladijskega prostora. Zaenkrat ni na ladjah nobenega drenaža — seveda pa bo to v glavni sezoni izgledalo malo drugače. Ena teh novih ladij nosi ime našega pisatelja Ivana Cankarja — ostale pa prav tako imena služniških jugoslovanskih mož. Praviijo, da

obratujejo že štiri take ladje. Cene ladijskim tarifam so znatno nižje od lanskoletnih ter se zato ljudje mnogo bolj prevažajo (mislim domačine, predvsem prebivalce z otokov), kakor pa so se zadnja leta. V kolikor so se znižale prevozne tarife, so se pa zvišale tarife po ladijskih restavracijah. Prihranke na eni strani lahko prav hitro izravnaš z dodatnimi izdatki na drugi strani.

Zdad pa še nekaj o cenah. Najnižje cene imajo hoteli na otokih in pa manjši kraji na obali. Tako stane dnevni pension v Lovranu, v hotelih na otoku Krku, v Selcah, Novem in v Baški od 580 do 680 dinarjev, na Rabu od 680 navzgor, še nekaj več v Crikvenici in seveda ne manj v Opatiji, kjer lahko dobite tudi pension za preko tisoč dinarjev dnevno. Seveda pa veljajo za člane sindikata posebni popusti, ki znašajo do 15. junija 60 odstotkov, od takrat naprej pa 40 odstotkov. V predsezoni pa priznavajo skoraj vsa hotelska podjetja še 10 odstotkov internega popusta, tako da plača gost samo 30 odstotkov od rednih pensionskih cen.

Kljub velikim ugodnostim pa je predsezona vseeno slaba.

PISMO Z JADRANA

Na severnem Jadranu v začetku junija

Na Jadranu bi še morala pričeti sezona. Vsaj po kalendarju in po kalkulatorjih gostinskih podjetij. Vendar pa zaenkrat še ni tako.

Po letoviščih je mir — hoteli so prazni in pričakujejo napovedane goste, ki imajo zamudo. Čudno vreme je zadnje dni pokvarilo pričetek sezone in seveda prihod novih gostov. Zadnje dni v maju je potegnila burja in poškvarila prve, običajno lepe kopalne dneve, katerih so se predvsem veselili domačini in pa hotelski direktorji, ki so pričakovali, da jim bodo gostje že kar v maju napolnili hotele.

Letos so na Jadranu pričakovali najboljše kopalno sezono od vseh let po vojni — vsaj prvi znaki so kazali tako. Inozemska turistična podjetja so kar tekmovala med seboj, kdo bo zakupil večje število hotelov in najlepših sob. Vse je kazalo, da bo turistična sezona letos v drugi polovici maja že

na višku in da v glavni sezoni sploh ne bo mogoče navadnemu zemljanu dobiti sobe.

Pa je nastalo nekam drugače. V prvi polovici maja je bilo na Jadranu lepo vreme — še en znanilec dobre sezone. Drugo polovico maja pa je potegnila burja in tudi dež je temeljito napojil kamenito zemljo, ki včasih tako joče za nekaj kapljicami dežja. Letos ga je pa bilo dovolj, domačini pravijo, da celo preveč. In tako so začeli gostje odklanjati svoj prihod na Jadran.

Prve dni junija so hoteli na severnem Jadranu skoraj prazni — hotelsko osebje z zaskrbljenimi obrazi pričakuje novih gostov — gostje pa še bolj zaskrbljeni pričakujejo, da posije sonce, da zaplavajo po morju, katerega zaenkrat še kar ogledujejo z vseh strani. Redki gostje se sprehajajo ob obali — posedajo po redkih restavracijah, ki so že pričele z obratovanjem in pijejo

Telesna vzgoja in šport

Kladivar - prvak vzhodne skupine slovenske lige

TOČA GOLOV V CELJU
MURA PREGMAGA ZELEZNICARJA

Celjani so v nedeljo na Glaziji dosegli v zadnjem srečanju letošnje nogometne lige svoje vrhove rekord. Dravi in Ptuj su natresli kar 14 golov, ne da bi sami prejeti kakšen gol. S tem rezultatom je Kladivar dosegel doslej v obeh skupinah slovenske lige v celotnem tekmovanju največje število golov. Napad Kladivarja je dolgo ni bil tako razgiran kot v tej tekmi. Drži, da igralci Drave niso predstavljali resne ovire, saj so v celotni tekmi prišli le dvakrat pred vrata Kladivarja, vendar zoga tudi ne gre kar tako v mrežo, če ni strelcev. V Kladivarju jih je v nedeljo imel, ki so tresli mrežo Drave tako, da je preko 2000 gledalcev po dolgem času nadvse zadovoljnih po končani tekmi odhajalo iz Glazije. Ugibanja — ali bo Kladivar prvi v nogometni ligi, je bilo kmalu pri kraju, saj je že po odhodu iz Glazije šla od ust do ust prijetna novica, da je Mura posekrbela za presenečenje v Soboti, kjer je Zelezničarju odvzela obe točki. Tako so se Celjani

v zaključnem kolu zopet povzpeli na prvo mesto vzhodne skupine slovenske lige, ki so ga — lahko trdimo — pošteno zaslužili. Zadnji bazenski rezultati, ki so jih dosegli proti obema Kovinarjem, Aluminiju in v zadnji tekmi proti Dravi, nam kažejo, da so se igralci borili z vsemi svojimi močmi, da bi dosegli boljše količnik od Zelezničarja. Na srečo ni odločil količnik prejetih in danih golov, ker je Zelezničar odšel iz Sobote poražen. Mladi talentirani igralci Kladivarja, v družbi starejših rutiniranih, so brez dvoma v tej sezoni močno poživeli moštvo Kladivarja, v katerega so vnesli več življenja, borbenosti in poleta, ki so rodile končni uspeh. Vendar ne moremo mimo dejstva, da so prav stari stebri Dobrava, Posinek, Cater, Klanjšek, Florenini itd. opravili levi del pri tem delu. Letošnji uspeh Kladivarja je brez dvoma presenetil vse nogometne strokovnjake. Od moštva, ki se je v preteklem letu borilo za obstanek v slovenski ligi, ni prav gotovo nihče računal, da bi se v tako kratkem presledku povzpelo na prvo mesto. Brez dvoma ima pri tem uspehu tudi tov. Medved, trener Kladivarja, veliko zaslug, ker je kot strokovnjak uspel zgraditi moštvo v tolikšni meri, da se danes upravičeno lahko postavlja v krog najboljših v Sloveniji. In še eno moramo poudariti — Celjani so si na uspeh priborili z lastnimi silami in le domačimi igralci, ker vodstvo Kladivarja ni prevzelo metod ostalih slovenskih klubov s kupovanjem igralcev od drugih društev. Zato samo lahko tega uspeha še bolj veselimo, ne zaradi nekaj lokal-patriotskih čustev, marveč zaradi tega, ker je bil rezultat dela dosežen le s športniki našega mesta. S tem je dokazana ustvarjalna moč in vitalnost celjskega športa v splošnem.

Na nedeljski tekmi je Dobrava dosegel 6, Posinek 3, Kvartič 2, Marinčič 2 in Babnik 1 gol. Sodnik Logar iz Ljubljane je vodil tekmo dobro.

Mladina Kladivarja je v predtekmi dosegla lepo zmago nad mladinskim prvakom Slovenije Branikom iz Maribora s 4 : 1 (2 : 0). Za Celjane so bili uspešni Milenkovič, Vodeh, Rojnik in Coklič II, za Branik pa Perč. Mladina Kladivarja ima pred seboj odprta vrata, da se v letošnjem tekmovalnem programu prvenstvo Slovenije povzpne na sam vrh mladih nogometišev naše republike.

USPEHI NOGOMETASEV ZSD CELJA

Nogometiši Celja so v zadnjih nastopih presenetili s svojo igro in lepimi zmagami. V tekmovalnem programu so med tednom premagali B moštvo Kladivarja kar s 4 : 0, v nedeljo pa so bili uspešni proti Rudarju iz Velenja s 3 : 2 (3 : 0). Njihove uspehe pa zmanjšuje dejstvo, da je skoraj polovica igralcev iz vrst borcev JLA, ki po novi uredbi bi 1. julija ne bodo smeli več nastopati za športna društva. Kaj bo tedaj vodstvo ZSD Celja bi se moralo v večji meri v teku zadnjih dveh let orientirati na celjsko mladino, kar smo že enkrat ugotovljali v našem listu, pa smo pri nekaterih nogometnih delavcih tega društva našli zaradi te pripombe celo na ogorčenje...

Zadnji nogometni rezultati: Kovinar (Store) je doma utrpel poraz od zadnjega na lestvici — Kovinarja iz Maribora z 2 : 4 (1 : 4) in s tem z njim zamenjal mesto v končni tabeli. Nogometiši Partizana iz Zalcia se uveljavljajo — pretekli teden so premagali doma B moštvo Kladivarja, sedaj pa še B moštvo Kovinarja iz Štor s 5 : 1.

Atletika

USPEHI MLADIH ATLETOV KLADIVARJA

V soboto je bilo II. kolo zvezne atletske lige, v kateri so mladi Kladivarja v značajni meri izboljšali rezultate iz I. kola. Mladinci A so dosegli 13.75 točk, mladinci B 5.96, mladinci C A 9.67 in mladinci B 4.76 točk. Z doseženim številom točk pa ne moremo biti zadovoljni, ker ne predstavljajo pravega merila sposobnosti naših mladih atletov. Lepo število kvalitetnih tekmovalcev namreč ni prišlo k tekmovalju in so s svojo odsotnostjo zapravili možnost doseči doslej največje število točk v FLRJ. Točke iz vseh treh kol so se seštevajo in na podlagi tega števila bo določen vrstni red društev v FLRJ. Zato je želeli, da bi pri mladih ljudeh bilo več tekmovalne discipline! Od rezultatov omenjamo je nov slovenski rekord Celja v teku 500 m v 1:40 m s 15.2 in izenačen slovenski rekord Brodnika v skoku ob palici s 340 cm.

V nedeljo so se pomerili starejši atleti. Kopske, Zupančič, Urbajs in Lorgar so v letošnji sezoni v isti postavi dosegli že drugi slovenski rekord v štafetah, tokrat v štafeti 4 x 200 m, ki so ga izboljšali kar za 2,1 sek.! Gole je v metu kroglice zopet presegel 14 m znanako, v metu diska pa 43 m. Peterka je zadovoljil v metu kladiva s 45.24 m, Mlinarič pa v teku na 5000 m s 9:04.6.

V tekmovalnem programu Kladivarja v vseh metih je preprečevalno zmagal Peterka.

Mladi Vipotnik je v Ljubljani na mednarodnem atletskem mitingu dosegel zopet sijajno zmago v teku na 1500 m s 4:02.4, premagal v tem teku rutiniranega Kranjca (Ordred) in z doseženim časom postavil nov slovenski mladinski rekord na tej progi. Celjani smo z mladim Vipotnikom dobili »novega Hancsa. Pričakujemo lahko, da bo v kratkem Vipotnik na tej progi tekel pod 4 min.!

Hokey na travi

Kladivar : Ilirija — 1 : 1 (0 : 0)

Mladi hokejisti Kladivarja so v nedeljo zastopili v prvenstveni tekmi proti Iliriji v Ljubljani in izgubili sigurno zmago v zadnjih minutah igre zaradi nepravilnega sojenja obeh ljubljanskih sodnikov. Za Celjane je bil uspešen Gorisek.

NA PODEZELJU DOBIVA ATLETIKA ČVRSTE KORENINE

V nedeljo je Partizan Gomilsko organiziral atletski troyob v atletiki med Braslovčani, Gomilčani in Preboldčani, ki se pa tekmovalnja niso udeležili. Domačini so premagali Braslovčane z 42 : 35 točkami. Rezultati tekmovalnja so prav dobri, če upoštevamo, da v Gomilskem ni nekaj posebnih atletskih naprav in da se tekmovalnja vršijo le na vaški poljani. Rezultati: tek 100 m — Rojnik (B) 12,0, met kroglice (B) 10,45, skok v višino — Praprotnik (B) 155 cm, met diska (1,75 kg) — Natek (G) 30,18, met kopja — Rak (G) 35,54, skok v daljino — Natek (G) 5,52, tek 800 m — Cirez (G) 2:04,0 (!) in Rojnik 2:06,1.

Po tekmovalju v atletiki so se med seboj pomerili še v odbojki, v kateri so zmagali tudi Gomilčani s 2 : 1.

Kegljanje

Pred kratkim je gostovala kegljaška sekcija sindikalne podružnice P8šta iz Celja v zdravilišču Dobrna, kjer je odigrala s tamkajšnjo kegljaško sekcijo prijateljsko tekmo na novo zgrajenem kegljišču v narodnem slogu. Tekmo, ki je potekala v tovarniškem vzdušju, je spremljalo veliko število domačih in tujih gledalcev. KS Dobrna je prvo tekmo odločila z razliko 50 kegljev (325:233) v svojo korist, prav tako drugo srečanje z razliko 52 kegljev (338: 286). — Pozdraviti je vneemo kegljaške sekcije Dobrna, ki ima za letošnje leto v programu še več takšnih prijateljskih srečanj. Zadnje srečanje pa je pokazalo, da je v tem kraju mnogo zanimanja za to vrsto športa.

V SOSTANJU NAJMODERNEJSE DVOSTEZNO KEGLJIŠČE V DRZAVI

Pred kratkim so v Soštanju zgradili dvostezno kegljišče, ki je gotovo najlepše v državi. Ob stezi sta brežbihi ter imata električne pokazatelje. Kegljarišče je sposobno za narodna in mednarodna tekmovalnja. Predvidoma bo na tem kegljišču prvenstvo posameznikov-mladincev LRS v mednarodnem slogu za leto 1953.

Po izvršeni kontrolni izmeri kegljišča je odigrala domača ekipa KK Gradisa, Soštanje dve propagandni tekmi v narodnem slogu z ekipo KK Kladivarja iz Celja. Obe tekmi so kegljarji Kladivarja odločili v svojo korist, in sicer z rezultatom 259:335 ter 270:346. V prvem srečanju je ekipa Kladivarja postavila rekord kegljašča s 335 podrtimi keglji, katerega pa je že v naslednji tekmi zboljšala s 346 podrtimi keglji. Domačini so se Kladivarju krepko upirali, vendar pa niso bili kos rutiniranim Celjanom. Ekipa Gradisa je za začetek kar dobro vigrana, z vestnim in vztrajnim vezbanjem pa bo še marsikomu prekrizala račune.

Kolektiv Gradisa zasluži vse priznanje za izvršeno delo, ker je z zgraditvijo kegljašča podprl razvoj te množične panoge fizkulture.

IZ KAPLJE VASI

IVAN DEŽNIKAR

V 79. letu starosti je umrl v Kaplji vasi posestnik Dežnikar Ivan.

Dežnikar je bil vedno pripravljen vsakomur pomagati v sili. Kot socialen in dobrovoljen človek bo ostal vsakomur v spominu.

Med narodnoosvobodilno borbo je ostal zvest svojji rodni zemlji in bil kljub starosti vselej pripravljen nuditi pomoč našim partizanom. Okupacijo je srečno prestal, zdaj pa ga je zavratna bolezen podrla.

Čast njegovemu spominu!

KOMUNALNE ZADEVE

Naposled bodo v Kaplji vasi nadaljevali gradnjo zadruženega doma. Doslej zgrajeno zidovje je začelo že razpadati, ker ga nihče ni pokrival, tako da ga bodo morali deloma spet porušiti. Tudi načrt gradnje se je spremenil. Prizidana bo tudi sušilnica, ki bo imela zmogljivost za ves okoliš. Gradbeni obrat OZZ, ki gradnjo nadaljuje zaposluje pri gradnji 15 delavcev.

Malo več dejavnosti bi morali kmetje pokazati pri sodobni ureditvi gnojišč. Pri mnogih hišah so gnojišča in stranišča kar pri glavni cesti, v bližini stanovanjskih hiš. Čas bi tudi že bil, da namesto starih polomljenih plotov postavijo lične ograje.

Javna razsvetljava je pomanjkljiva. Tam, kjer bi bila najbolj potrebna, jo po navadi ni. Zlasti na južnem delu vasi, kjer so ob dežju poplave, je trda tema nevarna za ljudi in živino.

Ker vas leži ob glavni cesti, ki veže Savinjsko dolino s Trbovljami, bo morala vaška skupnost svoj kraj lepše urediti, da se bo vsak tujec z veseljem

IZ SLOVENSkih KONJIC

V Konjicah v hiši šte. 100 stanuje kot dosmrtna uživalca stanovanja in upravnica te hiše Napotnik Ana, za katero pa izgleda, da se nikakor ne more vziveti v današnje razmere. Vsaka napredna stvar ji je, močno napoti in ne more iti mimo nje brez glasnega govorenja. Vseh elementarnih nezgod so po njenem mnenju krivi »komunisti in ostali brezverci«. Pomladanska slana, poleti toča in podobno, to je »kazen božja« za tiste, ki ne spoštujejo boga. O tem zelo rada glasno govori, da jo sliši čim več ljudi. Pri tej svoji vnemi je šla celo tako daleč, da je stranki hotela odvzeti vrt, ki ga ima že več let v najemu, le zaradi tega, ker ni istega mišljenja kot ona. Posebno jo boli, da pri nas ne praznujemo več nekdanjih cerkvenih praznikov (kar pa njej osebno nihče ne prepoveduje, da tega ne sme storiti, če to hoče). Pri lanskoletnih občinskih volitvah je bila ona edina v volilni enoti, ki svoje dolžnosti ni izvršila. Mislim, da v kolikor se taki ljudje ne morejo vziveti v današnjo stvarnost, naj vsaj ostanejo pri miru.

Odborniki sindikalnega sveta v Slovenskih Konjicah so na svoji zadnji seji razpravljali tudi o izvajanju sklepov III. kongresa ZSS. Sklenili so, da bodo še v tem mesecu sklicali člano plenuma KSS ter vse sindikalne odbornike iz podružnic ter jih seznanili z nalogami, ki jih je pred člane sindikatov postavil kongres. Na ta sestanek bodo povabili tudi vse štiri delegate, ki so bili izvoljeni, da članstvo zastopajo na kongresu, da jim poročajo o delu in njegovem poteku.

Teden matere in otroka so letošnje leto v Konjicah oslovesno proslavili. Že takoj v začetku je bila v Mladinskem domu akademija, pri kateri so razen odraslih dali več točk otroci iz konjiškega otroškega vrta. Med tednom je bila odprta posebna razstava izdelkov teh otrok, poleg njih pa so razstavili mnogo lepih stvari še pionirji iz osnovne šole. Uprava kina je za ta teden dobila slovenski film »Kekec«, ki so ga razen konjiških lahko gledali tudi učenci vseh ostalih sosednjih šol. Zdravniško predavanje v sredo zvečer je poslušalo kar lepo število ljudi, še več pa jih je bilo ob zaključku tedna pri predavanju, ki ga je imel znanj vzgojitelj tov. Gustav Šilih iz Maribora. Terenske obiskovalke so v teku tedna obiskale vse družine z večjim številom otrok, posebej pa še take, ki so izgubili starše v času NOB. Največjega pomena za Konjice pa je, da je prav v tem tednu bil odprt otroški dispanzer, ki so ga otroci, še bolj pa njihove matere, že dolgo pričakovali.

V Konjicah se že nekaj časa pripravljajo za nakup novega rešilnega avtomobila, kar ima v svojem načrtu RKS. Sedanj bi kvečjemu spadal še v staro železo, saj je svojo delovno dobo preživel že v času druge svetovne vojne na raznih bojiščih. Doslej je dala tovarna usnja Konus 400.000 din, usnjarjski remont 300.000 din, pa tudi ostali kolektivni so prispevali lepe zneske. Tako je prav, saj rešilni avto v Konjicah in okolici delovni ljudje iz tovarni in podjetij najbolj potrebujejo.

V Konjicah se že nekaj časa vrše priprave za ustanovitev turističnega društva, ki jih vodi pripravljajni odbor. Doslej je pristopilo že precej članov in nekatera podjetja kot celota. Društvo bo imelo dosti dela. Za ureditev mesta in okolice bi rabili denarna sredstva, marsikaj pa bodo napravili tudi prebivalci sami. Društvu je treba le dobrega vodstva.

IZ ŠMARTNEGA OB PAKI

Teden matere in otroka

Ljudska univerza je priredila zadnjo nedeljo dvojno uspešno predavanje v čast Teden matere in otroka. Obenem je bil tudi roditeljski sestanek obeh šol. Prvi je govoril šolski upravitelj Zorko Kotnik o temi: Kako spoznavamo sposobnost otrok za razne poklice. Drugo predavanje pa je imel primarij dr. Simoniti iz Slovenj Gradca, ki je govoril o tuberkulozi. Poslušalce je bilo nad 200, kar je za Smartno prav lepo število.

Novi odbori SZDL

V teku zadnjega tedna so prevzeli nove vaški odbori SZDL svoje posle od prejšnjih odborov. Šmarčani so menda prvi, ki so to zadevo v najkrajšem času uredili. So krajji v okraju, kjer so morali celo po trikrat sklicati občne zbornice, so lahko izvolili potrebno število odbornikov za vaške odbore in delegate za občinske in okrajne odbore. Ni čuda, da je zaradi tega bila okrajna skupščina dvakrat preložena.

KDAJ BO KONEC PRETEPOV NA PODEZELJU?

Sodna kronika pri naših sodiščih beleži številne pretepe med fanti na podeželju. Zalostno je, da pri tem skoraj vedno igra svojo vlogo noč. Tako je 12. 4. letos pred gostilno Majdič v Levem Untu jazbinšek hudo z nožem obdelal Ivana Hermina. Pri tem mu je junaško pomagal Anton Skrabl. Hermina se je moral zdraviti v celjski bolnici. Oba sjunaka sta se dne zagovarjala pred okrajnim sodiščem. Obsojena sta bila jazbinšek na 8 mesecev. Skrabl pa na 1 mesec in 15 dni zapora. Sodišče je prepričano, da bo izrečena kazen dosegla svoj vzgojni vpliv ne le na oba obtožena, ampak tudi na ostale člane družbe, s čemer bo dosežen eden izmed smotrov kaznovanja.

Odkritje spominske plošče v Šmihelu nad Mozirjem

V Šmihelu nad Mozirjem so se pojavili prvi partizani 23. oktobra 1941. Stojili so v zvezo s kmeti, ki so jim dajali poročila iz vzpostavljani zvezo z ostalimi kmeti, ki so bili pripravljene podpirati narodnoosvobodilno vojsko. Takih kmetov je bilo že tedaj dosti v lepi gorski okolici Šmihela. Prvi trije partizani, med katerimi je bil tudi pokojni Boris Kidrič, so se ustavili v Kebrovem stanu poleg planinske kočice. V partizanske vrste so kmalu stopili tudi domačini. V zimi 1941 je na Golteh prezimila Savinjska četa. Prehranili so jo zavedni kmetje, ki so se tudi sicer udeleževali akcij proti okupatorju. Zato je

bilo precej zavednih Šmihelanov postreljenih, precej pa izgnanih v taborišča, od koder se jih je malo vrnilo. Borbe so se v teh krajih začele 1943 in se nadaljevale vse do osvoboditve. V teh planinah so se borile Tomšičeva, Serčerjeva, Zidanska, Bračičeva in Gubčeva brigada. Med borbami je bilo mnogo hiš požganih, ljudi pa postreljenih.

V spomin vsem padlim borcem, talcem in mučenikom, ki so pomrli po taboriščih, bo v nedeljo, 14. junija 1953 v Šmihelu nad Mozirjem odkrita spominska plošča. Vabljeni so na proslavo vsi bivši borci.

SEKRETARIAT ZA NOTRANJE ZADEVE LRS
KOMANDA LJUDSKE MILICE
r a z p i s u j e
n a t e č a j
za sprejem v splošno in prometno motorizirano Ljudsko milico

Kandidati za sprejem v splošno Ljudsko milico morajo imeti naslednje pogoje:

1. da so državljani FLRJ;
2. da imajo volilno pravico;
3. da so odslužili obvezni rok v JLA;
4. da niso stari nad 30 let;
5. da so duševno in telesno popolnoma zdravi;
6. da so neoporečnega vedenja;
7. da niso bili obsojeni;
8. da opravijo sprejemni izpit.

Kandidati za sprejem v prometno motorizirano Ljudsko milico morajo poleg pogojev, ki so potrebni za sprejem v splošno Ljudsko milico, imeti še te pogoje:

1. da imajo po možnosti 4 razrede gimnazije;
2. da so izučeni avtomehaniki in da imajo najmanj tri leta prakse;
3. da so vozniki A ali B kategorije.

Kandidati morajo sami napisati prošnjo za sprejem v Ljudsko milico in življenjepis ter ju skupno z ostalimi dokumenti oddati najbližji postaji Ljudske milice. Tam bodo lahko dobili tudi vsa potrebna pojasnila. Sprejeti kandidati bodo takoj nameščeni in bodo dobili s tem pravico do prejemkov po Uredbi o plačah pripadnikov Ljudske milice. Čas za vlaganje prošnje je od 8. junija do 8. avgusta 1953.

KOMANDA LJUDSKE MILICE

OBJAVE IN OGLASI

SGP »GRADITELJ« CELJE, Dečkova 10 a
RAZPISUJE MESTO SEKRETARJA PODJETJA
Reflektanti naj vložijo pismene ponudbe z življenjepisom na upravo podjetja do 25. t. m.

OBJAVA

V četrtek, dne 18. 6. 1953 ob 8. uri se bo v Klubu ljudskih poslancev v Celju, Jurčičeva ulica 6, vršila VI. skupna seja odbornikov Mestnega zbora in Zbora proizvajalcev MLO Celje. Na dnevnem redu je pregled izvršitve dosedanjih sklepov in predlogov, sprejetje poslovnik za stanovanski urad, imenovanje komisije za kmetijski zemljiški sklad, reorganizacija Uprave državnih stanovanijskih zgradb in sl. Seja je javna. Vabljeni so državljani, da se seje udeležijo. Zlasti so vabljeni ravnatelji podjetij in ustanov, predsedniki delavskih svetov in predstavniki upravnih odborov podjetij. Odbornikom obeh zborov bodo dostavljeni individualni pozivi.

OPOZORILO REZERVNIH OFICIRJEM

Opozarjamo rezervne oficirje, da bo v torek, dne 16. junija ob 19. uri

VOJNO STROKOVNO PREDAVANJE

Predavanje bo v dvorani oficirskega doma na Zelenem travniku. Komisija za predavanje

OPOZORILO ČLANOM MESTNE LJUDSKE KNJIZNICE

Mestna ljudska knjižnica v Celju vljudno obvešča svoje čitate, da bo v letnem času, t. j. od 15. junija do 15. septembra t. l. knjižnica in čitalnica odprta: v torek, četrtek in soboto od 8. do 14. ure; v ponedeljek, sredo in petek pa od 8. do 11. in od 17. do 20. ure.

Uprava MLK

SPREJMEM SLUZBO samostojnega poslovalje, večega v trgovini z mešanim blagom. Sprejem tudi gostinski občan Naslov v upravi lista.

IZGUBIL SEM MOSKI DEZNIK dne 30. maja od Brega proti Polulam. Dam najditelju nagrado. Informacije na upravi lista.

REVNNA PUNCKA je pozabila zavoj (z blagom za obleke) pred trgovino »Prodajalca srečka. Prosim poštenega najditelja, da ga vrne na upravo lista.

PREKLICIJEM ček št. 827.765, glaseč se na znesek din 15.150.—, izdan od NB Laško in se naj ga smatra kot neveljavnega.

OLEANDRE pocieni prodaja Dobrave, Tomšičev trg 12.

KONCERT

Dva mlada talenta, 8-letni violinst Božo Mihelič in 12-letna Marija Mihelič sta z velikim uspehom nastopila v Ljubljani, na Bledu, v Trstu in Kopru. V Celju bosta imela koncert v torek, 16. junija v Narodnem domu. Začetek točno ob 20. uri.

Predprodaja vstopnic v Glasbeni šoli. Cene od 50 din navzdol.

NEDELJSKA ZDRAVNISKA DEZURNA SLUŽBA

Dne 14. junija 1953: tov. dr. Fiser Jože, Celje, Kržišnikova ulica 2. — Nedeljska zdravniška dežurna služba traja od sobote ob 18. ure dalje do ponedeljka do 8. ure zjutraj.

KINO

KINO UNION CELJE

Od 12. do 18. 6.: PARIS POIE, francoski film

Od 19. do 25. 6.: BAGDADSKA ROŽA, italijan-ska burzno risaafka.

Predstave dnevno ob 18. in 20. uri, ob nedeljah ob 16., 18. in 20. uri.

KINO DOM, CELJE

Od 12. do 15. 6.: ZMAGA NAD TEMO, ameriški film

Od 16. do 18. 6.: BREZ MILOSTI, ital. film

Od 19. do 22. 6.: VRNITEV, ameriški film

Predstave dnevno ob 18.15, ob nedeljah ob 16.15, in 18.15 uri.

KINO ZALEC

Od 13. do 15. 6.: V VIHARJU, jugoslov. film

Od 17. do 18. 6.: V PARIZ, francoski film

ZAHVALA

Za vso požrtvovalnost in nego moje žene LESKOVŠEK JULKE, da bi jo ohranili pri življenju, se iskreno zahvaljujem vsem zdravnikom in strojniškemu osebju internega oddelka. Posebno zahvalo izrekam tov. dr. Rojniku, dr. Dolinarju in sestri Avsenak Vilmi.

Leskovšek Adolf

ZAHVALA

Ob tragični izgubi prerano preminulega moža, očeta, sina, brata in svaka VIDEČNIK MATIJA ml., upravnika »Mesoprometa«, obč. LO Rečica, se tem potom prav iskreno zahvaljujem vsem, ki so nas v težkih dneh velike izgube tolažili in priskočili na pomoč.

Prav iskreno zahvalo izrekamo dr. Mrmolji, zdravniku v Laškem, za takojšnjo pomoč, gosposkemu društvu Rečica za častno stražo in organizacijo potreba, gosposkem društvu Laško, Sv. Jedit in Rimske Toplice, za številno sprejstvo, za tolažilo in ganljive govore g. župnika Prabu, Diacijnu, Kajtni in Hrastelu, nadalje pevskemu zboru in godbi Svoboda Rečica-Laško za žalostnice, vsem darovalcem vencev in cvetja ter vsem prijateljem in znancem za mnogoštevilo udeležbo na njegovi zadnji poti.

Užaloščena žena Milka s sinom, stariji brat, sestra in svak Rudi ter ostalo sorodstvo.

ŠAH

Sahovskih prireditev v čast rojstnega dne maršala Tita so se udeležili tudi celjski šahisti v Rogaski Slatini in v Piranu. V Rogaski Slatini so na prireditvi Slovenija-Hrvatska na 100 deskah dosegli igralci celjskega okrožja naslednji uspeh: Draksler, prof. Grašer in Drolenc so partije dobili, neodločeno sta igrala Fajs in Oder, izgubila pa Modic in Zbil. Skupni rezultat 4,5 za Celjane. Tekmo je odločila Hrvatska v svojo korist z rezultatom 52:48. Sahovska sekcija »Betonca« pa se je udeležila Delavskega tekmovalja sab. aktivov sind. podružnic v Piranu. Izmed 12 moštev je zasedla šesto mesto. V predtekmovalju je proti »Stole Kamnik« dosegla rezultat 4:1 v svojo korist, proti Mariborski tiskarni pa izgubila tekmo 5:0. V polfinalu je brez igre dobila tekmo 5:0 proti Direkciji PTT (brez vzroka odstopila). V finalu pa je igrala proti sind. reprezentanci Kopra in izgubila tekmo 2:3. S to tekmo je »Betonca« zavrnilo mesto, ki je kot zadnje nagajeno prejelo krasno plaketo, darilo Republiškega odbora zveze sindikatov Slovenije.